

**Školní vzdělávací program pro základní
vzdělávání
Základní školy Starý Jičín**

Zpracovaný dle RVP ZV

Škola pro všechny

Identifikační údaje

Základní škola Starý Jičín, příspěvková organizace, Starý Jičín 126

Ředitel: Mgr. Roman Horut
Kontakt: 556 752 571
roman.horut@zssj.cz
www.zssj.cz

IČ: 709 820 23
IZO: 102 244 502
REDIZO: 600 138 593

Zřizovatel: Obecní úřad Starý Jičín 133
Kontakt: 556 752 581
podatelna@stary-jicin.cz

Platnost Školního vzdělávacího programu: od 1. 9. 2022, viz příloha

Ve Starém Jičíně 1. 9. 2022

Mgr. Roman Horut
ředitel ZŠ Starý Jičín

Charakteristika školy

Základní škola Starý Jičín je vesnickou plně organizovanou školou, vyučujeme tedy žáky od 1. po 9. ročník. Její kapacita je 480 žáků.

Škola je umístěna v příjemném prostředí – obklopuje ji velká školní zahrada, která je plná zeleně. Škola je dobře přístupná během celého roku. S dopravní obslužností máme však problémy – jezdí k nám žáci z 11 okolních vesnic, ranní spoje nám neumožňují začínat nultou hodinou, odpolední spoje jsou pro mnohé vesnice spoji posledními. Ze Starého Jičína odjíždějí po půl čtvrté, do této doby musíme zorganizovat odpolední vyučování i veškeré akce volnočasových aktivit. Škola byla otevřena v r. 1973.

Kmenové učebny, jsou vybaveny novým výškově stavitelným nábytkem. K výuce odborných předmětů máme k dispozici odborné učebny.

K výuce tělesné výchovy máme k dispozici velkou a malou tělocvičnu. Za pěkného počasí pak mohou v tělocvičce žáci využívat také školní hřiště s malým atletickým oválem a doskočištěm pro skok daleký.

Pozornost věnujeme také žákům s SPUCH. Jsou integrováni v běžných třídách a na základě zpráv z PPP jsou zařazováni do předmětu speciálně pedagogická péče a podle potřeb jsou jim zpracovávány individuální vzdělávací plány. K výuce speciálně pedagogické péče využíváme speciální učební a kompenzační pomůcky.

Pro žáky je vytvářeno prostředí, v němž se mohou cítit bezpečně – budujeme sociální partnerství mezi žáky navzájem a mezi učiteli a žáky. Prosazuje se úcta, tolerance, uznání a empatie, sounáležitost se třídou a se školou. Snažíme se žáky chránit před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy. Žáci mají možnost se prostřednictvím žákovského parlamentu vyjadřovat k organizaci školního roku, mají možnost zde přednášet problémy, které žáky trápí a společně s učiteli hledat jejich řešení.

Pro žáky je vytvářen také prostor pro uplatnění jejich zájmů – ve škole pracuje školní družina a školní klub, v jejich rámci pracuje mnoho zájmových kroužků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří stabilní kolektiv. Učitelé pokračují dál ve zvyšování své kvalifikace, zúčastňují se kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Kurzy jsou zaměřeny na aktuální problémy ve škole, přispívají ke zkvalitňování vzdělávacího procesu.

Ve škole pracuje výchovný poradce, poradce pro volbu povolání, metodik pro prevenci sociálně patologických jevů. Pro práci s dětmi s SPUCH máme speciálního pedagoga.

Součástí školy je školní družina - má 3 oddělení s kvalifikovanými vychovatelkami. Na druhém stupni pracuje školní klub, v jehož rámci jsou organizovány zájmové kroužky pro žáky 2. stupně.

Vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Škola poskytuje jako podpůrné opatření předmět speciálněpedagogické péče.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP).
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s priznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) a pro tvorbu IVP bude využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení. Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Projekty a mezinárodní spolupráce

Podporujeme aktivity, které vedou žáky k zdravému životnímu stylu. Jsme zapojeni do projektu „Školní mléko“ a projektu „Ovoce do škol“. Ve škole probíhá celoroční soutěž „O sportovce roku a nejsportovnější třídu“. Pro žáky na 2. stupni organizujeme také lyžařský výcvik, žáci na 1. stupni absolvují plavecký výcvik.

Vedeme žáky také k ochraně přírody - dvakrát do roka organizujeme soutěž ve sběru starého papíru. Na chodbách máme koše na tříděný odpad – papír, PET láhve a kelímky. Žáci se také sami podílí na úpravě okolí školy.

Žáky se snažíme vzdělávat také v oblasti kultury, během školního roku mají možnost několikrát navštívit různá kulturní vystoupení.

Žáci 4. a 5. ročníku absolvují každoročně kurz dopravní výchovy, jehož cílem je zdokonalit znalosti dětí v provozu na silnici a výsledkem je získání průkazu cyklisty.

Talentovaní žáci se mohou zapojit do celoroční soutěže „Hlava roku“.

Organizace ozdravných, sportovních a jiných pobytů (školní výlety, exkurze)

Škola může organizovat ozdravné, sportovní a jiné pobyty. O zařazení této aktivity do organizace školního roku rozhoduje ředitel školy. Ten zároveň určí podmínky účasti jednotlivých žáků.

U žáků se zdravotním postižením může účast povolit v případě, že zákonný zástupce žáka zajistí posudek odborného lékaře, že se žák může akce zúčastnit. Zároveň zákonný zástupce žáka zajistí, aby na výše uvedených akcích, v době, kdy žák není pod dohledem asistenta pedagoga, zajistil dohled sám zákonný zástupce, popřípadě jím pověřený osobní asistent.

V případě vhodných klimatických a materiálních podmínek je možnost zařazovat činnosti na sněhu a lyžování pro žáky 1. – 5. ročníku formou týdenního lyžařského výcviku.

Škola může pořádat také jiné jednorázové akce v závislostech na nabídkách, podmínkách a zájmu rodičů žáků.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit v době třídních schůzek a také kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícími.

Rodiče i široká veřejnost je o dění ve škole informována prostřednictvím Starojického zpravodaje a na webových stránkách školy. Své případné dotazy mohou posílat pomocí emailové pošty.

Úzce spolupracujeme s Mateřskou školou ve Starém Jičíně – probíhají vzájemné návštěvy dětí, pořádáme setkání učitelek před nástupem dětí do 1. třídy.

Při volbě povolání využíváme nabídku Úřadu práce v Novém Jičíně – žáci mají možnost zjistit svoji profesionální orientaci, získávají ucelený přehled o síti středních škol a učilišť a možností studia na nich. Žáci 9. ročníku každoročně navštěvují také burzu středních škol GEMMA v Novém Jičíně, kterou organizuje KVIC.

Při škole pracuje také SRPDS, jehož cílem je podporovat akce školy, které pořádáme pro žáky v jejich volném čase a které nám pomáhají rozvíjet talent dětí ve všech oblastech činnosti školy.

V obci spolupracujeme také s TJ Sokol Starý Jičín, především v oblasti materiální podpory. Pomáhají nám s údržbou školního hřiště, v případě potřeby nám, na akce většího charakteru – především fotbalové zápasy a turnaje, propůjčují jejich hřiště.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Priority školy ve výchově a vzdělání – cizí jazyky, práce s PC, sport a zdravý životní styl

„I cesta tisíce mil dlouhá začíná prvním krokem.“

Název programu „Škola pro všechny“ není nahodilý. Vyjadřuje základní myšlenku školy: otevřenost školy všem dětem, rodičům a veřejnosti, a to jak obsahem vzdělání, demokratickými principy, respektováním žáka jako osobnosti, diferencovaným přístupem, vztahy ve škole, společnými prožitky učitelů a žáků, tak i soulad s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů, klíčových kompetencí RVP ZV a ze strategického plánu rozvoje školy. Cílem našeho vzdělávacího programu je všestranný rozvoj osobnosti každého jedince, to znamená rozvoj profesní orientace, samostatného myšlení, odpovědného rozhodování, chápání globálních vztahů a spřízněnosti s přírodou a jejími zákony. ŠVP navazuje na dobré jméno a tradice školy a klade důraz na výchovu k humanismu a pozitivnímu přístupu k životu a jsou v něm zahrnuty reálné požadavky rodičů.

Důležitou úlohu ve volném čase dětí plní činnost školní družiny a školního klubu se širokou nabídkou zájmové činnosti a nejrůznějších akcí v průběhu celého školního roku.

Vztahy uvnitř školy i komunikace s veřejností a rodiči jsou jedním z nejdůležitějších témat pro školu a její vedení. I proto je kladen velký důraz na spolupráci se SRPDS (ples, Den dětí, Mikulášská nadílka, sportovní akce ...) i dalšími subjekty v obci.

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem také děti se zdravotním postižením. Funguje spolupráce s odborníky a učitelé prvního i druhého stupně mají zkušenosti s reedukací poruch žáků a aplikují individuální přístup ve výuce.

Diferencovaným přístupem pečujeme také o talentované žáky, zapojujeme je do různých soutěží, pomáháme jim při přípravě na ně.

Snažíme se o prohloubení jazykových dovedností žáků se zaměřením na výuku cizího jazyka v praxi a také na poznávání reálií, života a tradic jednotlivých zemí. Kvalitní jazykovou výuku umožňuje její organizace – dělení na skupiny v každém ročníku, využívání moderních jazykových učeben.

V učebním plánu je kladen důraz také na informační a komunikační technologie, jejíž využívání by se mělo stát pro naše žáky běžné. Pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a vedeme je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

V náboženské výchově spolupracuje škola s církví a při organizaci výuky náboženství vychází ze zájmu rodičů.

Za důležité považujeme vést žáky ke zdravému životnímu stylu, jehož součástí je i sport, ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, k vlastní tvořivosti, k zájmu o věci veřejné, jak lokálního, tak globálního charakteru.

Program sleduje rozvíjení klíčových kompetencí žáků, důležitých pro život každého jedince, propojujících navzájem více vzdělávacích oblastí a oborů, tvořících základ celkové vzdělanosti žáků.

Učební plán pro 1. stupeň										
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předmětů	Z toho DČD*	
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (38)	Český jazyk	7+1	8+1	6+2	7+1	5+2	40	7	
	Cizí jazyk(9)	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11	2	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4	
Informatika	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	-	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	-	-	14	1	
		Přírodověda	-	-	-	1+0,5	1+1		1,5	
		Vlastivěda	-	-	-	1+0,5	2		0,5	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		-	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-	
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	-	
Z toho disponibilní časová dotace			2	3	4	3	4	-	16	

* DČD – disponibilní časová dotace

Poznámky:

7 disponibilních hodin Českého jazyka - k rozvíjení čtenářské gramotnosti žáků

2 disponibilní hodiny Cizího jazyka k rozvíjení jazykových znalostí

4 disponibilní hodiny Matematiky - k rozvíjení matematické a finanční gramotnosti žáků

3 disponibilní hodiny v oblasti Člověk a jeho svět – k rozvíjení znalostí a dovedností v oblasti přírodních věd

Disponibilní hodina ve 4. ročníku bude odučena v hodinovém celku střídavě jako přírodověda nebo vlastivěda

Rozvíjení plavecké dovednosti výuka plavání zařazena v 1. a 5. ročníku v rámci povinné tělesné výchovy.

Povinná plavecká výuka probíhá v rámci tělesné výchovy ve 2.a 3.ročníku.

Učební plán pro 2. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD*
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4+1	3+1	4	4+1		18	3
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3		12	-
		2.cizí jazyk	-	-	3	3		6	-
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	4+1	4	4+1		18	3
Informatika	Informatika	Informatika	1+1	1	1	1		6	1
		Základy administr.	0	1	0	0			1
Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství	Dějepis	2	1+1	2	2		11	1
		Výchova k občanství	0	1	1	1			-
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis	Fyzika	1+1	2	1+1	1		25	2
		Chemie	-	-	2	2			-
		Přírodopis	2	1+1	2	1			1
		Zeměpis	1+1	2	1	1+1			2
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1		10	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1			-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2+1	2	2	2		9	1
	Výchova ke zdraví	Rodinná výchova	-	1	1	1		3	1
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1		4	1
Celková povinná časová dotace			29	30	31	32		122	-
Z toho disponibilní časová dotace			6	6	1	5		-	18

* DČD – disponibilní časová dotace

* DČD – disponibilní časová dotace

Poznámky : 3 disponibilní hodiny Českého jazyka k rozvíjení čtenářské gramotnosti žáků

3 disponibilní hodiny Matematiky k rozvíjení matematické a finanční gramotnosti žáků

1 disponibilní hodina informatiky - posílení gramotnosti v oblasti ICT

1 disponibilní hodina Základy administrativy – ovládání klávesnice PC

1 disponibilní hodina v oblasti Člověk a společnost – posílení výuky Dějepisu

5 disponibilních hodin v oblasti Člověk a příroda – posílení výuky přírodovědných předmětů

- 2 disponibilní hodiny v oblasti Člověk a zdraví k posílení výchovy ke zdravému životnímu stylu
- 1 disponibilní hodina Člověk a svět práce – rozvíjení pracovních kompetencí a lepší orientace při volbě povolání
- 1 disponibilní hodinu v oblasti umění a kultura - k posílení hudební výchovy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura má rozhodující postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. stupně

- v 1. ročníku 8 hodin týdně
- v 2. ročníku 9 hodin týdně
- v 3. a 4. ročníku 8 hodin týdně
- v 5. ročníku 7 hodin týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- rozumí spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- čte správně s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- zná příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- čte s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusí se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímá krásu a bohatost mateřského jazyka
- získané vyjadřovací schopnosti uplatňuje i v jiných vyučovacích předmětech
- ovládá základní jazykové jevy pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojuje a rozvíjí čtenářské dovednosti
- rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev
- osvojuje si souvislé, plynulé a srozumitelné vyjadřování
- získává estetické zážitky při komunikaci s vhodnými literárními texty a rozvíjí trvalý zájem o četbu
- využívá různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet atd.) pro rozšiřování znalostí a dovedností
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- OSV
- MV

Kompetence k učení

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny související s probraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vede žáky k tomu, aby nalézali chyby v textu a odůvodnili správné řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámí žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vede žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede žáky ke spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, správné volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – rozlišuje a přečte písmena malá, velká, tiskací i psací a číslice – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné) – skládání a čtení slabik, slov a jednoduchých vět <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu) – komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba – základní komunikační pravidla v rozhovoru (oslovení, zdvořilé vystupování) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) – písmena malá, velká, tiskací i psací – přepis tiskacího písmene do psací podoby 	<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, – cvičení dovedností zapamatování, – řešení problémů; dovednosti pro učení a studium – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině 	<p>Matematika: barvy, tvary, vyjádření počtu, pořadí, posloupnosti</p> <p>Prvouka: domov, rodina, škola</p> <p>Hudební výchova: zpěv, rytmizace, pohybový doprovod</p> <p>Výtvarná výchova: Ilustrace, výtvarné vyjádření skutečnosti</p>
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova – člení slova na hlásky – odlišuje krátké a dlouhé samohlásky 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – sluchové rozlišení hlásek – výslovnost samohlásek a souhlásek <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> – slova a pojmy 		

<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> – analýza a syntéza slabiky a slova – diktát slov a jednoduchých vět <p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitekové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – dramatizace – vlastní výtvarný doprovod <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka 		
--	---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné) – věcné čtení (čtení jako zdroj informací) <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) – komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz – základní komunikační pravidla v rozhovoru (oslovení, zdvořilé vystupování) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) – technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) – žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin – opis, přepis a diktát jednoduchých textů <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a 	<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV):</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy – Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov 	<p>Matematika: vyjádření počtu</p> <p>Prvouka: domov, rodina, škola, části těla, zdravá výživa</p> <p>Hudební výchova: zpěv, rytmizace, pohybový doprovod</p> <p>Výtvarná výchova: Ilustrace, výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>Pracovní činnosti: stříhání, lepení, skládání, vybarvování</p>

<p>slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: <ul style="list-style-type: none"> - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - dě, tě, ně - ú/ů - bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev - velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<p>souhláskových skupin</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma, slova nadřazená, podřazená, souřadná <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, tvary slov - abeceda <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - dělení slov na konci řádku - velké písmeno na začátku věty, znaménko za větou - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev - velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov 		
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v 	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce 		

<p>próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>– pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>přečteného nebo slyšeného textu</p> <ul style="list-style-type: none"> – dramatizace – vlastní výtvarný doprovod <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka – spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým 		
---	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru – v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) – komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva – základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) – technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) 	<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV):</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov – Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., – dovednost odstoupit od vlastního nápadu) 	<p>Matematika: vyjádření počtu</p> <p>Prvouka: domov, rodina, škola, části těla, zdravá výživa</p> <p>Hudební výchova: zpěv, rytmizace, pohybový doprovod</p> <p>Výtvarná výchova: Ilustrace, výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>Pracovní činnosti: střihání, lepení, skládání, vybarvování</p> <p>Anglický jazyk: pořádek slov ve větě, skladba věty</p>

<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; 	<p>– ánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <p>– luchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy, tvary slov - vyhledá v textu slova příbuzná, jiný tvar slova <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - spojování vět do jednoduchých souvětí s využitím vhodných spojek - velké písmeno na začátku věty, znaménko za větou - základní skladební dvojice <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat - základní gramatické kategorie: pád, číslo, rod podstatných jmen a osoba, číslo, čas sloves 		
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> - skloňování podstatných jmen - rozlišování jednotného, množného čísla - rozlišování rodu středního, ženského a mužského - časování sloves v přítomném, budoucím i minulém čase 		
<p>Literární výchova</p>	<p>Poslech literárních textů</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<p>Zážitkové čtení a naslouchání</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace - vlastní výtvarný doprovod 		
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>Základní literární pojmy</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka - spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec; verš, rým, přirovnání 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení – reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické čtení (tiché čtení s porozuměním) – věcné čtení (uvědomělé plynulé čtení přiměřené náročných textů, vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku, orientace v textu) – orientace ve stavbě textu, členění na odstavce, osnova <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – vystižení jádra sdělení, zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – techniky mluveného projevu (dýchání, síla a barva hlasu, frázování, výslovnost) – vyjadřování závislé na komunikační situaci – základní komunikační pravidla dialogu (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí) – dialog na základě obrazového materiálu – spisovná, hovorová, nespisovná podoba jazyka v ústním projevu – komunikační žánry: 	<p>Osobnostně sociální výchova (OSV)</p> <p>rozvoj schopností a poznávání (cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění)</p> <p>sebepoznávání a sebepojetí(umožňuje uvědomění si vlastní identity, napomáhá zaujmout postoj k druhým)</p> <p>kreativita(využívá tvořivé činnosti)</p> <p>mezilidské vztahy(snaží se podílet na utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni)</p> <p>komunikace (rozdívá základní dovednosti dobré komunikace)</p>	<p><i>Matematika:</i> slovní úlohy</p> <p><i>Vlastivěda:</i> Česká republika, naše vlast</p> <p><i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i></p> <p><i>Hudební výchova:</i> Hymna, zhudebněný literární text</p> <p><i>Výtvarná výchova:</i> ilustrace, výtvarné vyjádření skutečnosti</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>s dodržением časové posloupnosti</p> <p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje – vyhledává základní skladební dvojici a 	<p>omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, telefonický vzkaz, vypravování</p> <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) – členění textu – žánry: omluvenka, zpráva, inzerát, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), pozvánka, písemné vzkazy, vypravování, dopis <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, slova opačného a stejného významu – spisovná, hovorová a nespisovná mluva – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní druhy a jejich třídění, tvary slov – mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas) a podstatných jmen (pád, číslo, rod, vzor) <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – věta jednoduchá a souvětí – rozmanité spojovací výrazy – základní skladební dvojice (podmět a přísudek) 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>v neúplné základní dvojici označuje základ věty</p> <p>– rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>– píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>Literární výchova:</p> <p>– vyjadřuje dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>– volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>– rozlišuje různé typy uměleckých textů</p> <p>– při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> – koncovky podstatných jmen – vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s i/y uvnitř slov – hledání a dotváření slov příbuzných <p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – nalézání příčin věcí a porozumění jim – tiché čtení s porozuměním <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> – volná reprodukce, přednes, dramatizace textu, formulace vlastního názoru – ilustrace k přečtenému, vystižení děje – vlastní tvorba na libovolné téma <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> – literární druhy a žánry dětské literatury: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka – literární pojmy: přirovnání, verš, rým, 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Komunikační a slohová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení – reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku – rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo 	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické čtení (technika, uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, tiché čtení s porozuměním) – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku, orientace v textu) <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – praktické naslouchání jako zdroj informací (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené a reagovat otázkami) <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, síla a barva hlasu, výslovnost), porovnávání názorů, reakce otázkami, tolerance, řešení konfliktních situací – komunikační žánry (omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování) – základní komunikační pravidla dialogu, dialog na základě obrazového materiálu, problematika vkusu a vhodnosti reklam 	<p>Osobnostně sociální výchova (OSV)</p> <p>rozvoj schopností a poznávání (cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění)</p> <p>sebepoznávání a sebepojetí (umožňuje uvědomění si vlastní identity, napomáhá zaujmout postoj k druhým)</p> <p>kreativita(využívá tvořivé činnosti)</p> <p>mezilidské vztahy(snaží se podílet na utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni)</p> <p>komunikace (rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace)</p> <p>Mediální výchova (MV)</p> <p>fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p><i>Přírodověda:</i> Země, Vesmír, příroda</p> <p><i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i></p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>písemný projev s dodržением časové posloupnosti</p> <p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty – odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	<ul style="list-style-type: none"> – mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> – technika psaní (formální úprava textu) – žánry písemného projevu se správným členěním textů na odstavce (pozdrav z prázdnin, zpráva, inzerát, popis, pozvánka, vzkaz, jednoduché tiskopisy, vypravování, dopis – členění textu – uplatňování pravidel při sestavování osnovy <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> – slova a pojmy, význam slov (slova jednoznačná a mnohoznačná, slova stejného a opačného významu) – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní druhy, tvary slov – mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen – přídavná jména, zájmena, číslovky (seznámení) <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní skladební dvojice – rozvíjející větné členy – podmět vyjádřený a 	<p>(rozvíjí citlivost vůči stereotypům v médiích)</p> <p>Výchova demokratického občana (VDO)</p> <p>občanská společnost a škola(zapojuje se do školní/třídní samosprávy, rozumí smyslu práv, povinností)</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách – zvládá základní příklady syntaktického pravopisu <p>Literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje dojmy z četby a zaznamenává je – rozlišuje různé typy uměleckých textů – volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma – při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> – nevyjádřený – přímá řeč, věta uvozovací – práce s větou <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> – koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých – shoda přísudku s podmětem <p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> – výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů – nalézání příčin věcí a porozumění jim <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, recitace, formulace vlastního názoru – dramatizace, vlastní výtvarný doprovod – literatura umělecká a věcná – literatura v proměnách času – lidová slovesnost <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> – literární druhy a žánry (báseň, bajka, povídka, spisovatel, básník) – literární pojmy (kniha, 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
	čtenář, představení, verš, rým, přirovnání) – divadelní představení, herec, režisér		

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět

- v 6. a v 9. ročníku 5 hodin týdně
- v 7. a v 8. ročníku 4 hodiny týdně

Obsah vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit. Na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím se jej učí analyzovat a kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu

Předmět český jazyk je úzce spjat s ostatními předměty (dějepis – dějiny literatury, významné osobnosti, ...zeměpis – místo, okolnosti vzniku díla, ... cizí jazyk – gramatika, slova přejatá, ...informační a komunikační technologie – elektronická pošta,... hudební výchova – lidové písně, písničkáři,.....)

Předmětem prolínají různá průřezová témata

- OSV – komunikace, kreativita, umění a kultura, praktická etika...
- VEGS – Evropa a svět, osobní zkušenosti, lidová slovesnost...
- MKV – multikulturalita...
- MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, vnímání autora med. sdělení, tvorba mediálního sdělení...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně našli pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede žáky ke spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, správné volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština, jazyk národní, jazyk mateřský - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - jazykové příručky 	<p>VEGS MV MKV</p>	<p>D, Z, Cj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká slova 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, členění souvislé řeči 	<p>MV</p>	<p>Cj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpověď a věta - pořádek slov ve větě - rozvíjející větné členy - přímá a nepřímá řeč 		<p>Cj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá morfologický pravopis 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména (konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, dvojné číslo) - přídavná jména (jmenné tvary, stupňování) - zájmena, skloňování zájmen - číslovky - slovesa (podmiňovací způsob) 		

Předmět: Český jazyk a literatura (komunikace a slohová výchova)
Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové</p> <p>Naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové</p> <ul style="list-style-type: none"> - objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího - zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - připravený i nepřipravený projev <p>Písemný projev</p> <p>na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech,</p> <p>vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - soukromý dopis - pozvánka - popis - vypravování 	<p>OSV, MV</p> <p>OSV, MV</p> <p>OSV</p> <p>OSV, MV</p>	<p>Všechny předměty</p> <p>Vko</p> <p>Rv, Vko, Cj</p>

Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace a vlastní výtvarný doprovod k literárním textům 	<p>OSV, MKV, VEGS, MV</p>	<p>Cj, Vv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování 	<p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, - zvukové prostředky poezie, rým, rytmus <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza, drama - žánry lyrické a epické 	<p>MKV</p>	<p>D, Hv</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace v různých typech katalogu v knihovně i v dalších informačních zdrojích 			<p>D</p> <p>Inf</p>

Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>- v písemném projevu zvládá morfologický pravopis</p> <p>-v písemném projevu zvládá lexikální pravopis</p> <p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu</p>	<p>Skladba</p> <p>- výpověď a věta</p> <p>- věty podle postoje mluvčího</p> <p>- věta jednoduchá, stavba věty</p> <p>- souvětí, věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět</p> <p>Tvarosloví</p> <p>-podstatná jména</p> <p>- přídavná jména</p> <p>-zájmena, skloňování záj. <i>jenž</i></p> <p>- číslovky</p> <p>- slovesa, slovesný rod</p> <p>-příslovce, tvoření příslovcí, stupňování příslovcí</p> <p>-předložky, spojky, částice, citoslovce</p> <p>Pravopis</p> <p>- pravopis velkých písmen</p> <p>- vlastní jména</p>	<p>MV</p>	<p>Cj</p>

Předmět: Český jazyk a literatura (komunikace a slohová výchova)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingvistických prostředků řeči - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezi větného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně 	<p>Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové</p> <p>Naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové</p> <ul style="list-style-type: none"> - objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího - zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - připravený i nepřipravený projev <p>Písemný projev</p> <p>na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - úřední dopis (objednávka, žádost) - charakteristika - subjektivně zbarvený popis 	<p>OSV, MV</p> <p>OSV, MV</p> <p>OSV</p> <p>OSV, MV</p>	<p>Všechny předměty</p> <p>Vko</p> <p>Rv, Vko, Cj</p>

správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
---	--	--	--

Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace	OSV, MKV, VEGS, MV	Cj, Vv
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	Základy literární teorie a historie - námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, - zvukové prostředky poezie - literatura umělecká a populárně naučná Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama - žánry lyrické a epické	MKV	D, Hv
- vyhledává informace v různých typech katalogu v knihovně i v dalších informačních zdrojích			D Inf

Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)**Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p>-v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché a v souvětí</p> <p>-tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný</p> <p>-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov</p> <p>- spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova</p>	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <p>- čeština, jazyk národní, jazyk mateřský</p> <p>- rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)</p> <p>-skupiny jazyků, jazykové rodiny</p> <p>Skladba</p> <p>- věta jednoduchá, stavba věty, větné členy</p> <p>- souvětí, souřadné spojení vět hlavních – významové poměry, souřadné spojení vět vedlejších</p> <p>- zásady psaní čárek v souřadně spojených větách</p> <p>Tvarosloví</p> <p>-podstatná jména (skloňování jmen cizího původu)</p> <p>- slovesa (slovesný vid)</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>Stavba slova</p> <p>Tvoření slov</p> <p>-odvozování</p> <p>-skládání</p> <p>- zkracování</p> <p>- přejímání z cizích jazyků</p> <p>-význam slova, homonyma, synonyma</p>	<p>VEGS</p> <p>MKV</p> <p>MV</p>	<p>D, Z, Cj</p> <p>D,Z</p> <p>Cj,D,Z</p>

Předmět: Český jazyk a literatura (komunikace a slohová výchova)
Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingvistických prostředků řeči - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text 	<p>Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové</p> <p>Naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové</p> <ul style="list-style-type: none"> - objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího - zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - připravený i nepřipravený projev <p>Výklad</p> <p>Písemný projev</p> <p>na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpisek 	<p>OSV, MV</p> <p>OSV, MV</p> <p>OSV</p> <p>OSV, MV</p>	<p>Všechny předměty</p> <p>Vko</p> <p>Rv, Vko, Cj</p>

<p>s dodržováním pravidel mezi větného navazování</p> <p>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>- charakteristika</p> <p>- jednoduchá úvaha</p>		
---	--	--	--

Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, - jazyk literárního díla, obrazná pojmenování - zvukové prostředky poezie - literatura umělecká a věcná <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza, drama - žánry lyrické a epické	<p>OSV, MKV, VEGS, MV</p> <p>MKV</p>	<p>Cj, Vv</p> <p>D, Hv</p> <p>D</p> <p>Inf</p>

Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazyk a komunikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny 	<p>MV MKV VEGS</p>	<p>D, Z, Cj</p>
<ul style="list-style-type: none"> -spisovně vyslovuje česká slova - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> -zvuková stránka slova a věty, členění souvislé řeči 	<p>OSV</p>	<p>Cj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> -význam slov a slovních spojení, přísloví, rčení 	<p>MKV</p>	<p>Cj</p>
<ul style="list-style-type: none"> -v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, zvláštnosti větné stavby - souvětí, zásady psaní čárky v souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> -správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá morfologický pravopis 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa (přechodníky) - ostatní slovní druhy, opakování 		

Předmět: Český jazyk a literatura (komunikace a slohová výchova)
Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu 	<p>Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové</p> <p>Naslouchání praktické, věcné, kritické, zážitkové</p> <ul style="list-style-type: none"> - objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího - zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - připravený i nepřipravený projev <p>Referát</p> <p>Diskuze</p> <p>Písemný projev</p> <p>na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvaha, teze 	<p>OSV, MV</p> <p>OSV, MV</p> <p>OSV</p> <p>OSV, MV</p>	<p>Všechny předměty</p> <p>Vko</p> <p>Rv, Vko, Cj</p>

<p>záměru</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<p>- strukturovaný životopis</p>		
--	----------------------------------	--	--

Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora - rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - vyhledává informace v různých typech katalogu v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace <p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, - jazyk literárního díla, obrazná pojmenování - zvukové prostředky poezie, rým, rytmus, volný verš - literatura umělecká a věcná, literatura faktu a publicistické žánry <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza, drama - žánry lyrické a epické - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	<p>OSV, MKV, VEGS, MV</p> <p>MKV</p>	<p>Cj</p> <p>D, Hv</p> <p>D</p> <p>Inf</p>

Anglický jazyk – I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečnosti. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Angličtina je jedním z nejčastěji užívaných světových jazyků, patří mezi hlavní jednací jazyky mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. Děti se s angličtinou pravidelně setkávají prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi a to jak v přímé komunikaci, tak zprostředkovaně, aby byli přiměřeně svému věku schopni aktivně využívat znalosti cizího jazyka, aby se dokázali přiměřeným způsobem domluvit.

Anglický jazyk je vyučován od prvního po devátý ročník. V prvním a druhém ročníku se vyučuje jedna hodina týdně. Od třetího do devátého ročníku se vyučují tři hodiny angličtiny týdně.

Výuka anglického jazyka je v prvním a druhém ročníku zaměřena na základní slovní zásobu a vazby, které se děti učí nápodobou. Je přípravnou a motivační fází v procesu učení se cizímu jazyku. V prvním ročníku je kladen důraz na poslech, porozumění a mluvení. Děti se zbaví ostychu z cizího jazyka, učí se nový jazyk aktivně používat. Ve druhém ročníku se poprvé seznamují s psanou podobou jazyka, učí se číst a psát jednoduchá izolovaná slova. Pěstují si pozitivní přístup k učení se cizímu jazyku.

Učebnice nabízí žákům základní slovní zásobu, řadu aktivit a her vyžadujících vyjádření porozumění, poslechový materiál, písničky a rytmické říkanky, rozhovory a příběhy, aby výuka mohla být zaměřena na zvukovou podobu jazyka.

Ve třetím až pátém ročníku se žáci seznamují se základní slovní zásobou a jazykovými strukturami tak, aby byli schopni jednoduché komunikace. Výuka obsahuje všechny čtyři základní dovednosti – k poslechu a mluvení přibývá čtení a psaní se vzrůstajícím důrazem na plynulost a přesnost. Nápodobou a opakováním si rozvíjejí výslovnost, budují si základy gramatiky.

Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a interaktivní tabuli a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost výjezdu do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Časová dotace:

- v 1. ročníku 1 hodina týdně
- ve 2. ročníku 1 hodina týdně
- ve 3. ročníku 3 hodiny týdně
- ve 4. ročníku 3 hodiny týdně
- v 5. ročníku 3 hodiny týdně

Místo realizace:

v kmenových třídách, v jazykových učebnách, v učebnách VT a v knihovně

Dělení: na skupiny v rámci ročníku, o počtu skupin a způsobu a podmínkách dělení rozhoduje ředitel školy.

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Řečové dovednosti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal 	<ul style="list-style-type: none"> – základní výslovnostní návyky – tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> – domov – rodina – škola – volný čas – dopravní prostředky – slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů – nacvičené gramatické vazby a spojení – sloveso být, otázka, odpověď – věta jednoduchá 	<p>OSV- poznávání lidí, komunikace</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>MKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění</p>	<p>Matematika: čísllice do 10, barvy, tvary, vyjádření počtu</p> <p>Prvouka: domov, rodina, škola</p> <p>Hudební výchova: zpěv, rytmizace, pohybový doprovod</p> <p>Pracovní činnosti: stříhání, lepení, skládání, vybarvování</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 	<ul style="list-style-type: none"> – základní výslovnostní návyky – tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> – domov – rodina – škola – volný čas – zvířata – lidské tělo – jídlo – oblékání – nákupy – slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů – nacvičené gramatické vazby a spojení (<i>I can..., I like..., I've got...</i>) – věta jednoduchá, otázka, kladná i záporná odpověď – používá pravidelné množné číslo podstatných jmen – seznámí se s písemnou podobou několika slov dané tematické oblasti 	<p>OSV- poznávání lidí, komunikace</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>MKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění</p>	<p>Český jazyk: abeceda</p> <p>Matematika: vyjádření počtu</p> <p>Prvouka: domov, rodina, škola, části těla, zdravá výživa</p> <p>Hudební výchova: zpěv, rytmizace, pohybový doprovod</p> <p>Pracovní činnosti: stříhání, lepení, skládání, vybarvování</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Řečové dovednosti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> - rodina - škola - volný čas - lidské tělo - jídlo - oblékání - zvířata - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - seznámení s přítomným časem prostým - sloveso „be“ a „have got“ - užívání členů (the, an, a) - anglická abeceda - stavba věty jednoduché, oznamovací, rozkazovací, tázací - zápor ve větě - přivlastňovací pád - zájmena osobní, ukazovací, přivlastňovací pád 	<p>OSV - poznávání lidí, komunikace</p> <p>MKV - lidské vztahy</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Prvouka</p> <p>Hudební výchova</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - volný čas - jídlo - nákupy - bydliště - kalendářní rok (svátky) - zvířata - příroda - počasí - sloveso „be“ a „have got“, „can“, „do“ ve větě jednoduché, oznamovací, rozkazovací, tázací - zápor ve větě - užívání členů (the, an, a) - přivlastňovací pád - předložky, vazba „There is/are“ - seznámení s přítomným časem prostým a průběhovým 	<p>OSV - poznávání lidí, komunikace</p> <p>MKV - lidské vztahy</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Přírodověda</p> <p>Hudební výchova</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Produktivní řečové dovednosti Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> - domov - rodina - škola - volný čas - povolání - lidské tělo - oblékání - bydliště - dopravní prostředky - kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - zvířata - přítomný čas prostý a průběhový - sloveso „be“ a „have got“, „can“, „must“, „do“ ve větě jednoduché, oznamovací (kladné i záporné), rozkazovací, tázací - číslovky 1-100 	<p>EV – ekosystémy</p> <p>OSV – poznávání lidí, komunikace</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>Vlastivěda</p> <p>Přírodověda</p> <p>Matematika</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře			

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2
- Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Formy realizace:

- **Vyučovací hodina** – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písenná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- **Olympiády**
- **Výjezdy do zahraničí**
- **Příležitostné akce**
- **Projekty**

Časová dotace

- v 6. ročníku 3 hodiny týdně
- v 7. ročníku 3 hodiny týdně
- v 8. ročníku 3 hodiny týdně
- v 9. ročníku 3 hodiny týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně – konverzace (v rámci povinně volitelných předmětů)

Místo realizace

- v jazykových učebnách
- v počítačových učebnách
- v knihovně

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku, o počtu skupin a způsobu a podmínkách dělení rozhoduje ředitel školy

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- VEGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení
- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace
- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly
- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede žáky ke spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, správné volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- EV - základní podmínky života
  - ekosystémy
  - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EGS - jsme Evropané
  - Evropa a svět
- OSV - poznávání lidí
  - mezilidské vztahy
  - kooperace a kompetice, komunikace
- MV - tvorba mediálního sdělení
  - práce v realizačním týmu
- MKV - lidské vztahy
  - mezilidské vztahy, etnický původ
  - princip sociálního smíru a solidarity
- VDO - principy demokracie
  - občan, společnost, stát
  - formy participace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – rodina, domov, bydlení, kultura, škola, volný čas, sport, příroda, kultura, kalendářní rok, stravovací návyky, cestování - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - min. čas slovesa <i>být</i> a pravidelných sloves - nepravidelná slovesa - průběžně - přítomný čas průběhový a prostý, minulý čas prostý - řadové číslovky - příslovce frekvenční - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - neurčité členy <i>a / an, some / any</i> - určitý člen <i>the</i> - vyjádření množství 	<p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>VDO – společnost a stát</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímají</p> <p>MKV – kulturní difference</p> <p>MV – tvorba multimediálního sdělení</p>	Český jazyk

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – počasí, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, volný čas, média a moderní technologie, rodina, volba povolání - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a průběhový - nepravidelná slovesa - průběžně - vyjádření budoucnosti pomocí <i>going to</i> a <i>will</i> - stupňování přídavných jmen - porovnávání, srovnávání - přídavná jména vs. Příslovce - modální sloveso <i>have to</i> - návrhy 	<p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>MV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>EGS – Evropa a svět</p> <p>MKV – mezilidské vztahy a kulturní diference</p> <p>VDO – občan, společnost, stát</p> <p>EV – zákl. podm. života</p>	<p>Zeměpis</p> <p>Český jazyk</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Dějepis</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem – tematické okruhy – kultura, realie zemí příslušných jazykových oblastí, město, společnost a její problémy, péče o zdraví - informativně, pocity a nálady, nákupy a móda – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – přítomný čas prostý a průběhový – minulý čas prostý a průběhový – budoucí čas s <i>going to</i> a <i>will</i> – předpřítomný čas 	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VDO – formy participace</p> <p>OV – kooperace, kompetice</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – multikulturalita, etnický původ</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>Rodinná výchova</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Hudební výchova</p> <p>Výtvarná výchova</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
	<ul style="list-style-type: none"> - nepravidelná slovesa - neurčitá zájmena - určitý člen <i>the</i> a neurčité členy <i>a / an</i> - modální slovesa <i>should / shouldn't, must / mustn't, don't / don't have to, could / could't, had to / did't have to</i> - <i>used to</i> - <i>too / enough</i> - dovětky 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, sport, kultura, příroda, realie zemí příslušných jazykových oblastí, společnost a její problémy - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - opakování dosud známých časů - vztažné věty - modální slovesa <i>should / should't, might</i> - vyjádření souhlasu - vazba slovesa s <i>infinitiven</i> či 	<p>EV – vztah člověka a prostředí</p> <p>VDO – principy demokracie</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>EGS – jsem Evropané</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MKV – práce v realizačním týmu</p>	<p>Dějepis</p> <p>Zeměpis</p> <p>Český jazyk</p> <p>Přírodopis</p> <p>Rodinná výchova</p> <p>Výchova k občanství</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> „ingovým“ tvarem slovesa - vazba <i>there's someone/something + -ing</i> - trpný rod - 1. podmínka - časové věty 		

Další cizí jazyk – II. stupeň, 8. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Časová dotace:

Škola zařazuje Další cizí jazyk od 8. ročníku v časové dotaci 6 hodin, daných 6 disponibilních hodin škola využívá pro výuku Dalšího cizího jazyka a pro upevňování a rozvíjení Cizího jazyka.

Místo realizace

- v jazykových učebnách
- v počítačových učebnách
- v knihovně

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku

Průřezová témata:

- VDO – formy participace, principy demokracie
- EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- MKV – multikulturalita, etnický původ, práce v realizačním týmu
- MDV – práce v realizačním týmu
- EV – vztah člověka a prostředí
- OSV – kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení
- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace
- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině

- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly
- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede žáky ke spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, správné volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>POSLECH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<p>FONETIKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní poučení o přízvuku, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí základní slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení - Domov - Rodina, - Škola, - Volný čas, - Povolání, - Lidské tělo, - Kalendářní rok (dny, hodiny, roční období, svátky) - Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>VDO – formy participace</p> <p>OV – kooperace, kompetice</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – multikulturalita, etnický původ</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Občanská výchova</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Hudební výchova</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>PSANÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>GRAMATIKA: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>POSLECH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí známým slovům a frázím týkajících se jeho/její osoby, jeho/její rodiny a bezprostředního konkrétního okolí <p>MLUVENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - komunikuje v jednoduchých situacích <p>ČTENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním, nápisům a orientačním 	<p>FONETIKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní poučení o přízvuku, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí základní slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Domov, obec, dopravní prostředky - Rodina, - Povolání - Škola, - Volný čas, - Lidské tělo, - Kalendářní rok (dny, hodiny, roční období, svátky) - Jídlo, oblékání, nákupy - Reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Zvířata, příroda, 	<p>VDO – formy participace</p> <p>OV – kooperace, kompetice</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – multikulturalita, etnický původ</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Občanská výchova</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Hudební výchova</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>pokynům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <p>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména</p> <p>PSANÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>počasí</p> <p>GRAMATIKA: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		

Předmět: Německý jazyk   Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí slovům, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, obec, dny v týdnu <p>Vstupní audioorální kurz Abeceda, pozdravy v německy mluvících zemích, dny v týdnu, čísla do 20, německá dívčí a chlapecká jména, barvy, Projekt“ Německy mluvící země“</p> <p>Téma: Jmenuji se, bydlím Otázky a odpovědi, jednoduchý dotazník, vykání stručné sdělení, prosba o opakování, zápor <i>nicht</i>, souhlas, nesouhlas, otázky zjišťovací Reálie: základní seznámení s Německem, Rakouskem, Švýcarskem Projekt: „Já“</p> <p>Téma: Moje rodina Zájmena <i>mein, dein, sein</i>, sloveso v přít. čase v č.j., představení členů rodiny, krátké vyprávění o rodině, vazba <i>von</i>, základní prostorová orientace Projekt: „Moje rodina“</p> <p>Téma: Kamarádi Předložka <i>um</i> v časových údajích, popis osoby, <i>gern, am liebsten</i> Projekt „Můj kamarád“</p> <p>Téma : Škola Školní potřeby, určitý člen <i>der, die, das</i>, zápor <i>kein</i>, příkaz, rozk. způsob, otázka „jak se to řekne německy?“</p>	<p>EGS , MKV</p> <p>OSV</p> <p>VDO</p>	<p>JČ</p> <p>Z</p> <p>RV. Vko</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Poslech s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – se zapojí do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem – tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Téma: Zdraví a lidské tělo <i>Arbeitsblatt</i> –základní slovní zásoba</p> <p>Téma: Koničky a povolání Dopis, email Projekt:<i>Mein Hobby</i></p> <p>Téma: Mám počítač Telefonování, popis zvířat, psaní dopisu Realie: Informace o Vídni</p>	<p>MDV</p> <p>MDV, EGS</p>	<p>INF</p> <p>INF, BI</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>POSLECH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<p>FONETIKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní poučení o přízvuku, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí základní slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKE OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení - Domov - Rodina, - Škola, - Volný čas, - Povolání, - Lidské tělo, - Kalendářní rok (dny, hodiny, roční období, svátky) - Reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>VDO – formy participace</p> <p>OV – kooperace, kompetice</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – multikulturalita, etnický původ</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Občanská výchova</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Hudební výchova</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>PSANÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>GRAMATIKA: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>POSLECH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí známým slovům a frázím týkajícími se jeho/její osoby, jeho/její rodiny a bezprostředního konkrétního okolí <p>MLUVENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - komunikuje v jednoduchých situacích <p>ČTENÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním, 	<p>FONETIKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní poučení o přízvuku, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí základní slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>TEMATICKÉ OKRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Domov, obec, dopravní prostředky - Rodina, - Povolání - Škola, - Volný čas, - Lidské tělo, - Kalendářní rok (dny, hodiny, roční období, svátky) - Jídlo, oblékání, nákupy - Realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>VDO – formy participace</p> <p>OV – kooperace, kompetice</p> <p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – multikulturalita, etnický původ</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	<p>Český jazyk</p> <p>Matematika</p> <p>Občanská výchova</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis</p> <p>Hudební výchova</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>nápisům a orientačním pokynům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <p>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména</p> <p>PSANÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvířata, příroda, počasí <p>GRAMATIKA: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>		

Matematika – I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě, rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku.

Vyučovací předmět matematika je vyučován ve všech ročnících 1. stupně

- v 1. ročníku 4 hodiny týdně
- v 2. ročníku 5 hodin týdně
- v 3. ročníku 5 hodin týdně
- v 4. ročníku 5 hodin týdně
- v 5. ročníku 5 hodin týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- OSV

Kompetence k učení

- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- vede žáky ke kritickému myšlení při zpracování informací
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu

Kompetence pracovní

- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožní jim hledat vlastní postup

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít

Předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p>	<p>Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapíše a přečte číslo 0 – 20, rozliší číslice tiskací a psací - orientuje se na číselné ose, doplní chybějící čísla v řadě - podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel - spočítá prvky daného souboru do 20ti - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - sčítá odčítá v oboru 0 – 10, 10 – 20 - řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu :o x – více (méně) v oboru do 20ti <p>základní útvary v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovná předměty podle velikosti, používá	<p>OSV – osobnostní rozvoj – schopnosti poznávání</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj - kreativita</p>	<p>VV, PČ</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<p>pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná geometrické tvary a tělesa: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec, koule - uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí obdélník, kruh <p>Závislosti, vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje tabulky, posloupnosti čísel, logické řady 		

Předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>přirozená čísla, vlastnosti početních operací s čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel 0-100 - sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16-9,...) - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (napočítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100s přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů: o x méně, o x více, v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s porovnáváním do 100 - orientuje se na číselné ose - porovná čísla do 100, používá symboly	<p>OSV – osobnostní rozvoj – schopnosti poznávání</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV - kreativita</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p> <p>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p>	<p>násobilka, písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá spoje násobitek 2,3,4,5 - dělí v oboru násobitek 2,3,4,5 - chápe násobek jako opakované sčítání - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x – krát více, x – krát méně - rozezná časové jednotky: hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídani, oběda, večere, délku <p>závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje tabulky, logické řady <p>základní útvary v rovině</p>	<p>OSV – řešení problému a rozhodovací kompetence</p>	<p>PRV</p> <p>VV, PČ</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar</p> <p>základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec - pracuje s pravítkem - narýsuje úsečku - změří délku úsečky (m, dm, cm) - modelování těles, - rozezná geometrická tělesa v praxi - sestrojí model krychle, kvádrů, koule, válec 		

Předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
<p>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>přirozená čísla</p> <p>obor přirozených čísel 0 - 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a píše trojčíferná čísla - vytváří konkrétní soubor (penězi, milimetrový papír apod.) s daným počtem prvků do 1000 - zakresluje obraz daného čísla na číselné ose - porovnává čísla do 1000 - řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy o n- více (méně) - písemně sčítá a odčítá dvě dvojčíferná čísla - provádí kontrolu svého výpočtu - provádí předběžný odhad výsledku řešení - zaokrouhluje přirozená čísla <p>násobilka, písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> - automaticky užívá spoje všech násobílek - násobí pamětně dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech	<p>OSV – osobnostní rozvoj – schopnosti poznávání</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj - kreativita</p>	<p>Prv</p> <p>Prv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
<p>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dělí dvojciferné číslo jednociferným - určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech - čte a sestavuje tabulku násobků - užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.) - užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh - řeší a vytváří slovní úlohy vedoucích násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným - provádí odhad výsledku - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně <p>závislosti a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase – hodiny - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje číselné řady <p>základní útvary v rovině</p>	<p>OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>	<p>PČ, VV</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
<p>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p> <p>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník - narýsuje přímku, polopřímku - dokáže pracovat s rovinnými útvary <p>základní útvary v prostoru</p> <p>kvádr, krychle</p> <p>délka úsečky</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky a jejich převody - provádí odhad délky, vzdálenosti - označí průsečík dvou přímek - měří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky <ul style="list-style-type: none"> - pomocí stavebnice nebo jiných materiálů sestrojí modely tvaru kvádrů, krychle – vrchol, hrana, stěna 		

Předmět: Matematika
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<p>Přirozená čísla, celá čísla, zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis čísel v oboru do 1 000 000, porovnávání čísel do 1 000 000, zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce – celek, část, zlomek, slovní úlohy k určování zlomků daného celku – sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem – římské číslice (seznámení se znaky) <p>Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění</p> <ul style="list-style-type: none"> – číselná osa, znázornění na číselné ose <p>Vlastnosti početních operací s čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> – sčítání a odčítání do 100 000, do 1 000 000, principy asociativnosti a komutativnosti – násobilka (násobení a dělení v daném oboru, velká násobilka) <p>Písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> – písemné násobení jednociferným a 	<p>Osobnostně sociální výchova (OSV)</p> <p>rozvoj schopností poznávání (cvičí dovednost zapamatování si)</p> <p>kooperace a kompetice(rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci)</p> <p>kreativita (hledá nová řešení)</p> <p>řešení problému a rozhodovací dovednosti (řeší samostatně problém)</p>	<p><i>Český jazyk:</i> správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost.</p>

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledává, sbírá a třídí data – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <p>Geometrie v rovině a v prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce – sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – sestrojí rovnoběžky a kolmice – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti 	<p>dvojciferným</p> <p>činitelem, kontroly výpočtů</p> <ul style="list-style-type: none"> – dělení jednociferným číslem <p>Závislosti a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy na porovnávání čísel, početní vztahy o x více, méně, x krát více, méně – slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi, <p>Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, ceníky</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> – kružnice (střed a poloměr), obdélník, trojúhelník (rýsování trojúhelníku), kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec <p>Délka úsečky</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednotky délky a jejich převody – sčítání, odčítání úseček graficky <p>Obvod a obsah obrazce</p>	<p>Enviromentální výchova (EV)</p> <p>vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“, využívá grafy)</p>	
---	---	---	--

<p>jednoduché osově</p> <p>souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<ul style="list-style-type: none"> – obsah čtverce, – obsah obdélníku a trojúhelníku – jednotky obsahu – jednotky hmotnosti, objemu a času (seznámení) <p>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kolmice - jejich rýsování <p>Osově souměrné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> – osa souměrnosti – souměrné útvary ve čtvercové síti, jejich konstrukce 		
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost 		

Předmět: Matematika
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Číslo a početní operace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel – porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty – porozumí znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<p>Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis čísel větších než 1 000 000, porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce – sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem – čtení a psaní desetinných čísel – římské číslice (zápis, čtení, využití v praxi) <p>Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (teploměr, model)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zobrazování celých a desetinných čísel na číselné ose <p>Vlastnosti početních operací s čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> – pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel, principy asociativnosti a komutativnosti, provádění odhadů a kontroly výsledků – násobilka – násobení a dělení v daném oboru <p>Písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> – užití písemných algoritmů, pamětné násobení a dělení 	<p>Osobnostně sociální výchova (OSV)</p> <p>rozvoj schopností poznávání (cvičí dovednost zapamatování si)</p> <p>kooperace a kompetice(rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci)</p> <p>kreativita (hledá nová řešení)</p> <p>řešení problému a rozhodovací dovednosti(řeší samostatně problém)</p>	<p><i>Český jazyk:</i> správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost.</p> <p><i>Přírodověda:</i> fyzikální veličiny</p> <p><i>Tělesná výchova:</i> měření výkonu</p>

<p>Závislosti, vztahy a práce s daty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledává, sbírá a třídí data – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy <p>Geometrie v rovině a v prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce – sestrojí rovnoběžky a kolmice – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<p>přirozených čísel, užití písemných algoritmů násobení (až čtyřciferní činitelé), dělení jedno a dvojciferným číslem, řešení složených slovních úloh</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády</p> <ul style="list-style-type: none"> – dosazování za proměnnou, čtení a sestavování tabulek různých závislostí, čtení a sestavování sloupcových diagramů, zakreslování jednoduchých grafů závislosti <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> – kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník <p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec (rozpoznání) <p>Obvod a obsah obrazce - jednotky obsahu</p> <p>Jednotky délky, času, objemu, hmotnosti a jejich převody</p> <p>Osová souměrnost</p>	<p>Enviromentální výchova (EV)</p> <p>vztah člověka a prostředí (užívá grafy)</p>	
---	---	---	--

<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy:</p> <p>–řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> – slovní úlohy – číselné a obrázkové řady – magické čtverce – prostorová představivost 		
--	---	--	--

Matematika – II. stupeň, 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

- v 6. ročníku 4 hodiny týdně
- v 7. ročníku 5 hodiny týdně
- v 8. ročníku 4 hodiny týdně
- v 9. ročníku 5 hodin týdně

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,.....zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....)

Předmětem prolínají průřezová témata

- OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- práce s mapou, slevy, využití poměru,....
- EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,....
- EGS – srovnání států, HDP, grafy,....

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - porovnává, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - provádí početní operace s des. čísla - převádí jednotky - řeší slovní úlohy s desetinnými čísly 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - převody jednotek 	<p>OSV – odhad a určení např. ceny nákupu, ...</p>	<p>Desetinná čísla se využívají ve všech technických i přírodovědných oborech.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N 	<p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel 		<p>F – řešení početních úloh</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu úhel - narýsuje a změří daný úhel - umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností 	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly 	<p>Využití u kapitoly zlomky,...</p>	<p>Využití v konstrukčních úlohách i praxi (vyměřování, doprava, ...)</p> <p>Z - určování zeměpisné polohy, azimut</p> <p>F – odraz a lom světla</p> <p>Tv – úhel odrazu (skok, vrh)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově 	<p>Osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost, osa 		<p>Tv – úhel odrazu (skok, vrh)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>souměrnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná osově souměrné a shodné útvary <p>určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) - používá trojúhelníkovou nerovnost a narýsuje trojúhelník - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou - rozlišuje mezi náčrtekem a konstrukcí a využívá jich při řešení úloh <p>zná jednotky obsahu, umí je převádět</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - rozumí pojmu mnohoúhelník - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník <p>charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle)</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestojí obraz 	<p>souměrnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodné útvary - dvojice vzor-obraz, samodružné body - osově souměrné útvary <p style="text-align: center;">Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis a typy trojúhelníků - úhly v trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky, kružnice opsaná, vepsaná - konstrukce trojúhelníků <p style="text-align: center;">Obsah čtverce a obdélníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod) <p style="text-align: center;">Povrch a objem krychle a kvádrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce těles, sítě těles - povrch krychle, kvádrů - jednotky objemu 	<p>OSV - kreativita</p> <p>OSV - kreativita</p> <p>OSV - výměry podlah, pozemku,...</p>	<p>Vv – souměrnost a nesouměrnost</p> <p>Př – (list rostliny, stavba květu, křídla motýlů)</p> <p>Pč – technické výkresy</p> <p>F – těžiště, těžnice</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá povrch krychle, kvádrů - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů <p>– užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení vzhledem k probraným tématům</p> <p>– řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z probraných tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objem krychle, kvádrů <p style="text-align: center;">Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	<p>OSV - povrchy a objemy místností, staveb, ...</p>	<p>Rozvoj prostorové představivosti a estetického vnímání.</p> <p>F</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje zlomkem část celku, znázorňuje na zlomek na číselné ose - porovnává zlomky - převádí zlomky na des. a smíšená čísla a naopak - provádí početní operace s rac. čísly - řeší slovní úlohy s desetinnými čísly 	<p style="text-align: center;">Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - krácení a rozšiřování zlomků - porovnávání zlomků - vztah mezi zlomky a des. č. - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek a smíšené číslo - početní operace - složený zlomek 	OSV	F, Ch, D,..... numerické výpočty
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kladná a zápor. č. - umí zobrazit kladná a záporná č. na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného č. a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly 	<p style="text-align: center;">Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota čísla - početní operace celých čísel 	OSV	Chápaní běžných situací (dluhy, záporné teploty, teploměr) F – stupnice, teplota
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje množiny čísel ve spojení se zadáním úlohy - provádí početní operace s racionálními čísly - řeší slovní úlohy s racionálními čísly 	<p style="text-align: center;">Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - množiny čísel - početní operace racionálních čísel 		F – stupnice, teplota
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem 	<p style="text-align: center;">Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem poměr, postupný poměr - změna, rozdělení v daném poměru - měřítko mapy 	OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev, ...) VEGS	Z- měřítko plánu, mapy

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestrojít lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku 	<p style="text-align: center;">Lichoběžník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, vlastnosti a konstrukce lichoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa ve volném rovnoběžném promítání - načrtne a narýsuje síť hranolu - rozumí souvislosti hranolů a kvádrů a krychle - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu 	<p style="text-align: center;">Hranol</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis a vlastnosti hranolu - konstrukce a síť tělesa - povrch a objem hranolu 	OSV	
<ul style="list-style-type: none"> - pozná a rozlišuje typy shodných zobrazení - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar 	<p style="text-align: center;">Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodná zobrazení - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti - útvary středově souměrné 	OSV - kreativita	Vv – architektura, ornamenty, ... Př – (stavba květu, nerosty, ...) Pč – technické výkresy
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení vzhledem k probraným tématům - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z probraných tematických a vzdělávacích oblastí 	<p style="text-align: center;">Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	OSV - kreativita	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálného čísla - zapíše a rozumí zápisu mocniny - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - rozliší odvěšny a přepony - rozumí větě a odvození vzorce - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlém trojúhelníku - umí využít poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - rozumí pojmu mnohočlen 	<p style="text-align: center;">Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice pojmů - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - početní příklady, slovní úlohy - pojem reálného čísla <li style="text-align: center;">Mocniny s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina a odmocnina - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě - početní operace mocninami s přirozeným mocnitelem, umocňování součinu, zlomku, mocniny <li style="text-align: center;">Pythagorova věta - pravoúhlý trojúhelník a jeho popis - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty <li style="text-align: center;">Výrazy s proměnnou - číselné výrazy, hodnota výrazu - proměnná, výrazy s proměnnou, dosazování do výrazu - pojem mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - vytýkání před závorku - násobení mnohočlenu 	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV- přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu</p>	<p>Tabulky, kalkulačka</p> <p>F – volný pád</p> <p>F, Z, Př – zápis jednotek fyzikálních veličin</p> <p>Pě</p> <p>D – význam odkazu předků a nadčasovost metod; význam řecké matematiky pro vývoj myšlení člověka a rozvoj evropské kultury</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s mnohočleny - rozkládá výraz na součin (výtýkáním, pomocí vzorců) 	<p>jednočlenem</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobení mnohočlenu mnohočlenem - užití vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 		
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a užívá vztah rovnosti a nerovnosti - provádí řešení rovnic pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení 	<p>Lineární rovnice o jedné neznámé</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost, rovnice, nerovnost - ekvivalentní úpravy rovnic, zkouška - řešení lineárních rovnic 	OSV	Práce ve správném logickém sledu, kritické myšlení Ch – chemické rovnice
<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matem. poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, ...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení 	<p>Slovní úlohy řešené pomocí rovnic</p>	OSV	F - vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh
<ul style="list-style-type: none"> - používá geometrické značky - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu 	<p>Kruh, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice, značení - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - tečna a tětiva - délka kružnice, obsah kruhu - slovní úlohy 	OSV – zavlažování pozemku,....	Rozlišování společných a odlišných vlastností objektů, vztahů mezi nimi (kruh – kružnice) D -Vynálezy, aneb bez kola to nejde Vv – dekorativní prvky
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce 	<p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a vlastnosti - objem a povrch válce - slovní úlohy 	OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,...	F

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - umí sestrotit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice, ...) v konstrukčních úlohách 	<p style="text-align: center;">Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova věta - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků 		Rozvíjení geometrické představivosti, přesnost rýsování D – přínos řecké matematiky pro geometrii
<ul style="list-style-type: none"> - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách 	<p style="text-align: center;">Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru - četnost znaku, modus, medián - aritmetický průměr - diagramy, tabulky 	<p>VEGS – srovnání států (HDP, počet obyvatel, ...) EV – ochrana životního prostředí MV – prezentace výsledků</p>	Z - třídění údajů ICT – zpracování výsledků Vko – statistické ročenky
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení vzhledem k probraným tématům - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z probraných tematických a vzdělávacích oblastí 	<p style="text-align: center;">Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	OSV - kreativita	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - určuje smysl lomených výrazů - provádí početní operace s lomenými výrazy - upravuje složený lomený výraz 	<p style="text-align: center;">Lomené výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem lomený výraz - hodnota lomeného výrazu a jeho smysl - krácení a rozšiřování lomených výrazů - početní operace s lomenými výrazy - složené lomené výrazy 	OSV	Používání dovedností získaných při práci se zlomky (společný násobek)
<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - provádí zkoušku řešení 	<p style="text-align: center;">Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p>	OSV	F, Ch – úpravy vzorců
<ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznám. (metodou sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic 	<p style="text-align: center;">Soustavy rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustava dvou rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic 	OSV	F, Ch
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic a soustav lineárních rovnic 	<p style="text-align: center;">Slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy o pohybu - slovní úlohy o společné práci - slovní úlohy o směsích 		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem funkce - chápe pojem definiční obor funkce - umí vyjádřit funkci rovnicí, tabulkou i grafem - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh - rozlišuje funkci rostoucí a klesající - rozlišuje druhy funkcí 	<p style="text-align: center;">Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce - funkce a její definiční obor - způsoby vyjadřování funkce (rovnice, tabulka, graf) - vlastnosti funkce - lineární funkce a její vlastnosti - konstantní funkce - přímá a nepřímá úměrnost 	OSV – čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu	ICT – aktivní využití programu Excel F – síly, skládání sil Spotřeba energie v domácnostech (porovnání údajů, sazebníky,...)

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola rozvíjí digitální gramotnosti v ostatních předmětech, ale také v předmětu informatika, jejíž hodinová dotace je kvůli tomu posílena nad rámec povinné hodinové dotace.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky nebo tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vyučovací předmět informatika je vyučován

- ve 4. ročníku 1 hodina týdně
- v 5. ročníku 1 hodina týdně
- v 6. ročníku 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku 1 hodina týdně
- v 8. ročníku 1 hodina týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj,
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci,
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce,

- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace,
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů,
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje,
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci,
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech,
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem,
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Kompetence k učení

- vést žáky k samostatnému objevování možností využití informační a komunikačních technologií v praktickém životě
- učit žáky si pořizovat takové poznámky, které jim pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vést žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku
- dodržovat při komunikaci vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke kolegiální radě či pomoci, pracovat v týmu
- vést žáky k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat
- vést žáky při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj profesní růst

Kompetence digitální

- žák běžně používá digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <ul style="list-style-type: none"> • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji 	<p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <p>Hardware a software -digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů</p> <p>Bezpečnost -pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p> <p>Práce ve sdíleném prostředí - počítačové sítě, propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, sdílení dat</p> <p><i>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</i></p> <p>Základy robotiky - řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; - příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci</p> <p><i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i></p> <p>Kódování a šifrování dat a informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace 	OSV - spolupráce	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu 	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <p>Úvod do práce s daty - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů</p> <p>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; - využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, - porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka</p>	<p>Mediální výchova</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení 	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Základy programování - experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; - kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</p> <p>1) příkazy, opakování - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy, příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy</p> <p>2) vlastní bloky - sestavení funkčního postupu řešícího</p>	<p>OSV – řešení problémů</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<p>konkrétní jednoduchou situaci</p> <p>3) postavy a události - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu</p> <p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>Informační systémy - skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi</p> <p>Práce se strukturovanými daty - shodné a odlišné vlastnosti objektů</p>		<p>PŘ – systémy v přírodě</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s 	<p><i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i></p> <p>Data, informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat</p> <p>Kódování a přenos dat - různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; - standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity</p> <p><i>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</i></p> <p>Informační systémy: - informační systém ve škole; - uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p> <p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <p>Bezpečnost -útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; -zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru;</p>	VDO – svoboda slova	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání 	<p>- sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p> <p>DIGITÁLNÍ KOMPETENCE</p> <p>Program pro úpravu textu - zásady psaní v textovém editoru - formátování textu a odstavce - vkládání obrázku, tabulky a jejich úprava - formát stránky - tisk</p> <p>Grafický editor - rastrové a vektorové programy - právě v grafickém editoru</p> <p>Multimediální prezentace - vytváření prezentace - úprava textu - práce s grafikou - nastavení prezentace (časování, snímky, přechody)</p> <p>Cloudové aplikace - cloudové úložiště, sdílení dat - práce v cloudovém prostředí</p>		<p>ČJ – práce s textem</p> <p>VV</p> <p>D, PŘ, F, CH, Z, OV</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; • upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; • program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, • ověří správnost postupu, najde a 	<p><i>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</i></p> <p>Modelování pomocí grafů a schémat - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; - základní grafové úlohy</p> <p><i>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</i></p> <p>Programování robotické stavebnice - sestavení robota podle návodu nebo vlastní tvořivostí, upravení konstrukce podle účelu - algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, - ověření algoritmu, programu, nalezení chyby, úprava algoritmu a programu</p> <p>1) opakování a vlastní bloky - tvorba vlastních programů - využití cyklů pro opakování příkazu nebo sady příkazů</p>	<p>OSV – kreativita, rozhodování</p>	<p>M – orientace v grafu, schématu</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
opraví v něm případnou chybu	2) podmínky, postavy, události - tvorba podmíněných příkazů - programování postavy a její činnosti		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <p>Návrh a tvorba evidence dat - formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; - práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; - úprava požadavků, tabulky či pravidel - práce s tabulkovým editorem</p> <p>Hromadné zpracování dat - velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; - řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>	M - statistika	
<ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Programování robotické stavebnice - sestavení robota podle návodu nebo vlastní tvořivostí, upravení konstrukce podle účelu - algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</p> <p>Programování - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, - autorství a licence programu; etika programátora - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby</p>	OSV - kreativita	PČ - konstrukce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>(například krokováním);</p> <p>- větvení, parametry a proměnné</p> <p>- tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu;</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezov á témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem 	<p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <p>Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; - operační systémy – funkce, typy, typické využití; - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; - fungování nových technologií kolem žáka <p>Počítačové sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; - struktura a principy internetu; - web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; - princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva <p>Řešení technických problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení <p><i>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</i></p> <p>Programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - autorství a licence programu; etika programátora - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); - tvorba vlastních programovacích 	<p>EV</p> <p>OSV - kreativita</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezov á témata	Přesahy
<p>na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	projektů		

Základy administrativy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Základy administrativy se vyučuje jako:

povinný předmět v rámci disponibilní hodiny – 7. ročník

Vzdělávání v základech administrativy je zaměřeno na:

- hmatové ovládání klávesnice všemi deseti prsty
- zvyšování rychlosti psaní,
- zaměření na přesnost opisovaného textu
- procvičování gramatiky jazyka českého
- procvičování slovíček v jazyce anglickém a německém
- základy zpracování dopisů podle normy ČSN 016910

Předmět základy administrativy je úzce spjat s předměty: informační technologie – základy ovládání operačního systému (W 2000), internet, MS Office /word/; jazyk český – zpracování dopisů/gramatické jevy, stylistika/; psychologie /psychologie dopisu/, ekonomika - písemnosti při plnění a neplnění kupní smlouvy)

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- *Osobnostní a sociální výchova* - napomáhá k zvládnutí vlastního chování, rozvíjí základní dovednosti ovládnutí klávesnice a k tomu příslušné vědomosti zpracování textů
- *Výchova demokratického občana* - vytváří demokratickou atmosféru třídy, žáci jsou více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích
- *Multikulturní výchova* - blízkou vazbu má na vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie z pohledu písemné komunikace, internetu
- *Mediální výchova* - rozvíjí komunikační schopnost při stylizaci psaného a mluveného textu, využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- používají výukový program ZAV, postupně si osvojují dovednost ovládání klávesnice desetiprstovou hmatovou metodou
- získávají základní poznatky o zpracování dopisů, pracují Microsoft OfficeWord

Učitel

- seznamuje se základy práce s programem ZAV, správné držení těla
- vede žáky k pečlivému čtení zadání úkolů a informací z obrazovky
- plní funkci motivační, evidenční, organizační a kontrolní
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- učí se ovládat v situacích, kdy se jí nedaří zvládnout osvojit si daný znak, písmeno

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k samostatnosti při odstraňování chyb

Kompetence komunikativní

Žáci

- výuka je zaměřena převážně na písemný projev

Učitel

- vede žáky ke správným návykům při ovládání klávesnice
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují individuálně
- jsou navzájem ohleduplní – výuka vyžaduje značnou koncentrovanost

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- si formují volní a charakterové rysy
- rozhodují se zodpovědně dle dané situace

Učitel

- zadává úkoly, které vedou žáky k vzájemnému hodnocení (úprava písemností)

Kompetence pracovní

Žáci

- si osvojují alfanumerickou klávesnici
- zpracovávají základní písemnosti

Učitel

- hodnotí výsledky práce žáků
- zajišťuje provoz a bezporuchovost techniky

Kompetence digitální

- žák běžně používá digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Předmět: Základy administrativy**Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
Žák: osvojí si základní návyky správného držení těla, osvojí základní kroky při spuštění výukového programu	Úvod do učiva ZA: co je to 10prstová hmatová metoda, výukový program ZAV, správné držení těla, technické vybavení učebny		Informatika
Žák: ovládá procvičované znaky a klávesy hmatovou metodou všemi deseti prsty, test rychlosti (2. pololetí), talentové zkoušky (2x – 3x za školní rok)	Výuka psaní na klávesnici 10prstovou hmatovou metodou do cvičení 600 (znaky-klávesy: a, j, s, k, d, l, o, enter, mezerník, e, pravý přeřadovač, levý přeřadovač, tečka, n, t, i, v, p, u, r, c, h, y, m, í, z, ě, á, b, ý, interpunkční čárka, ř, é, spojovník, š)	<i>Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova</i>	Informatika, ČJ
Žák: se snaží dosáhnout správných časových limitů s minimálním počtem trestných bodů (znaků)	ZAV hry – procvičování znaků pomocí her Cihly, Trefa, Pexeso, Puzzle,	<i>Multikulturní výchova</i>	Informatika

Člověk a jeho svět - prvouka

Prvouka I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy, bezpečí a odpočinku podle vlastních potřeb. Žáci se učí vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění, poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnost lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Vyučovací předmět prvouka je vyučován v 1.– 3. ročníku

- v 1. ročníku 2 hodiny týdně
- v 2. ročníku 2 hodiny týdně
- v 3. ročníku 3 hodiny týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- učí žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- vede žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učí žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytváří u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjí pozitivní vlastnosti žáků
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu
- naučí žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- OSV

Kompetence k učení

- vede žáky k objevování a poznávání života kolem nás
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- poznává podstatu zdraví i příčin nemocí

Kompetence k řešení problémů

- upevňuje u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznává a ovlivňuje svou jedinečnost
- vede žáky, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojených tématech
- vede k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenuje pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

- respektuje názory druhých
- buduje sebevědomí žáka a jeho samostatný rozvoj
- vede žáky k oceňování svých názorů

Kompetence občanské

- utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky k ochraně přírody
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu, k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- umožní žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi,</p> <p>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle;</p>	<p>Domov - učí se orientovat v místě svého bydliště</p> <p>Škola - orientuje se v nejbližším okolí školy a zvládne bezpečně cestu do školy</p> <p>Rodina - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy - komunikace, mezilidské vztahy - seznamuje se s významem a potřebou různých povolání a pracovních činností</p> <p>Orientace v čase a časový řád - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, zná dny v týdnu a měsíce - režim dne, kalendáře, roční období</p> <p>Životní podmínky a ochrana přírody - učí se pozorovat a popisovat viditelné proměny v přírodě jednotlivých ročních obdobích - podmínky pro život rostlin, zvířat a člověka - třídění odpadu jako konkrétní činnost ochrany přírody</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa - upevňování základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky - hygiena, denní režim, pohybový režim</p>	<p>OSV Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání, sebepečení</p> <p>OSV Komunikace, spolupráce, projev snášenlivosti ve vztazích</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	<p>VV, ČJ</p> <p>VV, ČJ</p> <p>M</p> <p>VV, PČ</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p>	<p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</p> <p>- bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace</p> <p>- uplatňování základních pravidel bezpečného chování účastníka silničního provozu</p> <p>- uplatňování účelných způsobů chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>- uplatňování bezpečného způsobu pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizování nebezpečných míst</p>		VV,PČ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>Domov, město, krajina, škola -bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště -pojmenuje nejdůležitější části a místa obce -zná dopravní prostředky v obci a bezpečně je používá k přesunům -projevuje zájem o významná místa v obci -riziková místa a situace ve škole -dodržování základních režimových návyků v průběhu dne</p>	<p>OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, psychohygiena, komunikace, poznávání lidí</p>	<p>ČJ, VV</p>
<p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>Rodina, soužití rodiny, právo a spravedlnost - pojmenovávání základních povinností a úkolů členů rodiny -v různých situacích uplatňuje základní pravidla slušného chování - dokáže upozornit na nevhodné chování a diskutovat o něm - přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, k vlastnímu i společnému majetku -život a funkce rodiny, zaměstnání -práva a povinnosti žáků školy -základní lidská práva a práva dítěte</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy</p>	<p>ČJ, VV</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>Orientace v čase a časový řád, současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> -určování času podle hodin a kalendáře -dodržování pravidel denní činnosti -orientace v čase, rozeznávání mezi dějem v minulosti, přítomnosti, budoucnosti -proměny způsobu života 		
<p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> -popis změny přírody v jednotlivých ročních obdobích -pochopení příčin některých přírodních dějů a zákonitostí -poznávání a popisování nejznámějších rostlin v rozličných lokalitách -stavba těla rostlin a živočichů -životní potřeby a projevy 	Vztah člověka k prostředí	VV, PČ
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;</p>	<p>Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> -určování základních částí lidského těla -orientování se v etapách průběhu lidského života -uplatňování návyků osobní hygieny -seznamování s projevy běžných nemocí a způsobu léčby -zásady stolování -zásady první pomoci 	OSV psychohygiena	ČJ, VV, PČ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>-uplatňování základních pravidel bezpečného chování účastníka silničního provozu</p> <p>-uplatňování účelných způsobů chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>- uplatňování bezpečných způsobů pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa</p> <p>- uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cíleně je používá</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci</p>	<p>Místo, kde žijeme - město, místní a okolní krajina, mapy obecně zeměpisné - pojmenovávání nejdůležitějších částí a míst obce -orientace v obci -zhodnocení významu některých míst v obci, projev úcty a ohleduplnosti k památným místům v obci -rozeznávání světových stran na mapě, pochopení významu barev na mapě, vysvětlivky -vyhledávání dominant kraje -poloha v krajině -zemský povrch, vodstvo -působení lidí na krajinu a životní prostředí</p>	<p>OSV rozvoj schopnosti poznávání, komunikace</p>	<p>M, VV, PČ</p>
<p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Lidé kolem nás - rodina, soužití lidí, kultura -rozlišování širších příbuzenských vztahů -uplatňování zásady slušného chování ve škole i mimo jako výraz reprezentace rodiny -rozlišování různých povolání, jejich význam, odsuzuje ničení výsledků práce -respektování práva druhých na soukromí -seznámení s podobami a projevy kultury, kulturní instituce</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy</p>	<p>ČJ,VV,PČ</p>
	<p>Lidé a čas - regionální</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p> <p>uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>památky, mýty, báje, pověsti -používání kalendáře, sledování dat významných výročí -porovnávání přítomností a minulostí -péče o památky -minulost kraje a předků -současnost a minulost v našem životě -průběh lidského života</p> <p>Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, půda, Vesmír a Země, rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, ochrana přírody -popisování vlastností některých látek a jejich změn na základě jejich pozorování – třídění látek, vlastností, skupenství -provádění elementárních pokusů -popis významu vody, vzduchu, půdy pro člověka – výskyt, vlastnosti, oběh vody, proudění vzduchu, vznik a význam půdy -rozeznávání rostlin a živočichů podle příslušnosti do určitých skupin – popis základních rozdílů, znaky života, podmínky života, stavby těla, význam v přírodě a pro člověka -ochrana přírody – likvidace odpadů</p> <p>Člověk a jeho zdraví - lidské tělo, péče o zdraví,</p>	<p>EVM – základní podmínky života, ekosystémy, vztah člověka k prostředí</p>	<p>ČJ, VV</p> <p>VV, PČ</p>
		OSV psychohygiena,	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</p>	<p>zdravá výživa, návykové látky a zdraví, osobní bezpečí</p> <p>-popis nejdůležitější orgánové soustavy člověka</p> <p>– její funkce, životní potřeby člověka, stavba těla</p> <p>-popis rozdílů mezi ženou a mužem – pohlavní rozdíly</p> <p>-seznamování se sociálními rolemi v rodině – práva a povinnosti jednotlivých členů</p> <p>-orientování ve zdravé výživě – zdravý životní styl</p> <p>-seznámení s různými druhy škodlivých a návykových látek – odmítání návykových látek</p> <p>-osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu a krizových situacích</p> <p>-uplatňování základních pravidel bezpečného chování účastníka silničního provozu</p> <p>-uplatňování účelných způsobů chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>- uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá</p> <p>- charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje</p>	<p>sebepoznání a sebepojetí</p>	<p>TV, VV</p>

Člověk a jeho svět – přírodověda

Přírodověda – I. stupeň, 4. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda je předmět opírající se o vybrané poznatky v různých přírodovědných oborech a je zaměřena na to, aby žáci získali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka, prostředí, ve kterém pracuje a žije. Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnost lidí, hrají určené role a řeší modelové situace.

Vyučovací předmět přírodověda je vyučován ve 4.– 5. ročníku

- v 4. ročníku 1,5 hodiny týdně
- v 5. ročníku 2 hodiny týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- učí žáky objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, chápat souvislosti rovnováhy v přírodě a sledovat vzhled přírody v souvislosti s činností člověka
- sledování změn v přírodě v souvislosti s pohyby Země ve vesmíru
- vede žáky ke sledování živých přírodnin v existujících společenstvech a chápání jejich vzájemné závislosti a začlenění do prostředí
- učí žáky pozorovat základní projevy přírodnin a podle nich vyvozovat třídění do systému
- vede žáky k objevování přírodních jevů na základě pozorování a pokusů
- učí žáky pozorovat vlastní tělo a na základě poznatků vést k chápání funkcí a činností jednotlivých soustav
- přiblíží žákům vznik života před narozením a sledovat jeho vývoj po narození
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- EV
- OSV

Kompetence k učení

- používá vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- zařazování metod, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením a závěrům
- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích
- učí se vyhledávat informace k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojených tématech
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- respektuje názory a zkušenosti druhých
- vede žáky ke schopnosti pracovat ve skupině
- učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají žáci eticky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák: objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>umí pojmenovat negativní zásahy člověka do přírody</p> <p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy, porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>látky a jejich vlastnosti, třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin praktickým užíváním základních jednotek</p> <p>nerosty a horniny, půda, některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p> <p>dělení organismů -rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka, práce s atlasy a klíči, životní podmínky, rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, rovnováha v přírodě, význam, vzájemné vztahy mezi organizmy, základní společenstva</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – společenstva</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>SV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí</p>	<p>M – sčítání, odčítání, převod jednotek</p> <p>PČ – herbář listů stromů</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> <p>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim</p> <p>osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), krizové situace (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci</p> <p>drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace,</p>	<p>PČ – dopravní značky</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák: objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích</p>	<p>podmínky života na Zemi, nerosty a horniny, půda – zvětrávání, vznik půdy a její význam, životní podmínky, podnebí a počasí, rozmanitost života na zemi</p> <p>Země a vesmír - sluneční soustava, den a noc, roční období</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <p>lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, péče o zdraví – zdravý životní styl</p> <p>pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim</p> <p>osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru,</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>SV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a</p>	<p>VL – povrch ČR</p> <p>VL – naleziště nerostných surovin v ČR</p> <p>ČJ – Staré řecké báje a pověsti</p> <p>VV - Vesmír</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	sebeorganizace	PČ – dopravní značky
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	péče o zdraví - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), osobní, intimní a duševní hygiena		
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví		

Vlastivěda – I. stupeň, 4. – 5. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší základní poznatky významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Formuje u žáků vědomí k vlastnímu národu a okolnímu světu, rozvíjí zájem o poznávání života, tradic a zvyklostí. Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu.

Vyučovací předmět vlastivěda je vyučován ve 4.– 5. ročníku

- v 4. ročníku 1,5 hodiny týdně
- v 5. ročníku 2 hodiny týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se s základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- orientace v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- EV
- VDO
- OSV
- MKV

Kompetence k učení

- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- umožní žákům, aby pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky
- využívá časové údaje, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- seznámí žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů
- buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v ČR
- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Kompetence pracovní

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- uplatňuje poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</p> <p>vyhledává typické regionální zvláštnosti a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p> <p>porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <p>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p> <p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a</p>	<p>obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť</p> <p>okolní krajina orientační body a linie, světové strany riziková místa a situace</p> <p>mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>okolní krajina - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí,</p> <p>regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod</p> <p>naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</p> <p>soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>EV – vnímání vztahů člověka a přírody</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV – kulturní diference</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>	<p>ČJ – místní pověsti</p> <p>VV – ilustrace pověstí</p> <p>HV – Hymna ČR</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci</p> <p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</p> <p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</p> <p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti;</p>	<p>chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p> <p>vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace</p> <p>regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby</p>	<p>OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí</p> <p>OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, ekosystémy</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<p>báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>státní svátky a významné dny</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	<p>ČJ – Staré pověsti české</p> <p>VV – ilustrace pověstí</p> <p>PČ – husitské zbraně</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p> <p>vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p> <p>porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci</p> <p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</p>	<p>regiony ČR, Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>mapy obecně zeměpisné a tematické, obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, principy demokracie</p>	<p>OSV – sebezpoznání a sebepojetí, psychohygienu, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV – kulturní diference</p> <p>OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí</p> <p>OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování</p>	<p>PŘ – nerostné suroviny</p> <p>ČJ – Staré pověsti české</p> <p>HV – W. A. Mozart</p> <p>ČJ – Mikuláš Koperník</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce</p> <p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti;</p> <p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<p>vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace</p> <p>regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby</p> <p>báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>státní svátky a významné dny</p>	<p>EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	<p>ČJ – J. A. Komenský, J. K. Tyl</p> <p>HV – Hymna ČR</p> <p>ČJ – B. Němcová, K. H. Borovský, K. Čapek</p> <p>HV – J. Ježek</p> <p>ČJ – J. Voskovec, J. Werich</p>

Člověk a společnost – dějepis

Dějepis – II. stupeň, 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.- 9. ročníku

- v 6. ročníku 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku 2 hodiny týdně,

navazuje na výuku vlastivědy na 1.stupni

Cíle vzdělávacího předmětu

- aby žáci poznali, jak se postupně měnil způsob života lidí v nejdůležitějších epochách dějinného vývoje
- aby se naučili zařazovat události do chronologické následnosti a vysvětlovat jejich vzájemné vztahy (příčiny a důsledky)
- aby uměli výstižně charakterizovat a vysvětlovat nejdůležitější historické události a zaujímat k nim vlastní stanovisko
- aby žáci poznali děje a jevy, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti
- aby získali úctu ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa,
- k duchovním a materiálním výtvorům minulosti a snažili se o ochranu historických a kulturních památek
- aby byli schopni respektovat náboženské a kulturní odlišnosti jiných národů
- aby pochopili potřebu života v míru jako prvořadě potřeby a jako jediné humánní možnosti řešení současných globálních problémů lidstva
- aby poznali historii vlastního regionu a její sepletí s národními a světovými dějinami
- aby si vytvářeli pozitivní hodnotový systém

Předmět dějepis je úzce spjat s ostatními předměty

- výchovou k občanství – stát a státní zřízení, ústava, lidská a občanská práva volební systém
- zeměpisem – orientace na mapě, územní rozsah států
- jazykem českým – významné osobnosti literatury, významná literární díla
- přírodními vědami – významné vědecké a technické vynálezy, významní vědci a vynálezci
- výtvarnou výchovou a hudební výchovou – jednotlivá kulturní období a jejich významné osobnosti v oblasti architektury, sochařství, malířství a hudby
- tělesnou výchovou – odkaz řecké kultury, olympijské hry a myšlenka míru

Předmětem prolínají průřezová témata

- OSV – vytváření dovedností a postojů, které jsou důležité pro aktivní

- využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě
- VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost a tolerance, občanská společnost, formy vlády, totalita, holocaust, rasismus, ideologie
- EV – jakým způsobem člověk v historii ovlivňoval a v současné době ovlivňuje svou činností prostředí v němž žije, formuje u žáků dovednosti a postoje důležité pro jeho ochranu
- VEGS – žáci na základě výkladu národních a světových dějin pochopí místo našeho národa v Evropě a ve světě, globální problémy lidstva a možnosti jejich řešení, integrace Evropy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad
- MKV – na základě získaných poznatků rozvíjí schopnost tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin, rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie,
- MV – žáci získávají informace o vlivu médií ve společnosti, učí se kriticky vyhodnocovat obsah sdělení a jeho vliv na život jedince i celé společnosti, vliv národního obrození, sdělovací prostředky a politika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- osvojování si základních dějepisných pojmů
  - schopnost chronologicky seřazovat jednotlivé historické události
  - vyhledávat a třídit informace, na jejichž základě dokážou správně popisovat dějinné události
  - užívat obecně užívaných termínů znaků a symbolů
  - vytvářet si komplexní pohled na společenské a kulturní jevy minulosti
- Učitel :
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami, vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
  - zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií

Kompetence k řešení problémů

- zjišťovat, že realita je složitější a rozmanitější než je podán její výklad
- snažit se na základě získaných vědomostí vytvářet si představu vývoje lidské společnosti v budoucnosti
- vyhledávat informace, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, na jejich základě zobecňovat

Učitel :

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování získaných informací v různých zdrojích

Kompetence komunikativní

- popisovat historické události, souvisle a kultivovaně
- rozumět různým druhům textů, záznamů a obrazových materiálů, na základě jejich porozumění dokázat správně interpretovat historickou skutečnost
- komunikovat na odpovídající úrovni

Učitel :

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky – k přesnému a výstižnému vyjadřování
- podle potřeby pomáhá žákům při interpretaci historických textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učit se věcně argumentovat, mít schopnost sebekontroly

Učitel :

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vytváří příznivé klima třídy

Kompetence občanské

- respektovat názory ostatních
- na základě získaných informací odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápat principy na nichž spočívají zákony a společenské normy
- formovat si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel :

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

- přistupovat k výsledkům své činnosti i z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot
- postupovat efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržovat vymezená pravidla, být schopni plnit své povinnosti
- studiem příčin hospodářských krizí dokázat kriticky zhodnotit svůj podnikatelský záměr, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání

Učitel :

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k ověřování výsledků své práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací

Předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromážděny. Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<p>Člověk v dějinách Význam zkoumání dějin , získávání informací o dějinách, historické prameny historický čas a prostor</p>	<p>VEGS MKV</p>	<p>Jč ,Vv, F</p>
<p>Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.</p>	<p>Počátek lidské společnosti Člověk a lidská společnost v pravěku.</p>	<p>VEGS MKV</p>	<p>Ov,Vv</p>
<p>Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz. Antické Řecko a Řím. Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>	<p>OSV, VDO VEGS MKV</p>	<p>Jč, Ov, Vv Ze, Ma, F,Rv,Tv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Popíše podstatnou změnu evropské situace , která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.</p> <p>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.</p> <p>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.</p> <p>Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve,</p> <p>Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.</p> <p>Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.</p> <p>Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>Objasní příčiny a důsledky vzniku 30 – leté války a posoudí její důsledky</p> <p>Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede příklady významných kulturních památek</p>	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>Nový etnický obraz Evropy. Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj.</p> <p>Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové a Turci).</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p> <p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev</p> <p>Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění</p> <p>Objevy a dobývání, počátky nové doby</p> <p>Renesance a humanismus</p> <p>Husitství, reformace a jejich šíření Evropou</p> <p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</p> <p>Český stát a velmoci v 15. – 18.stol</p>	<p>OSV, VEGS MKV</p> <p>OSV, VEGS MKV</p>	<p>Ze, Jč, Vv, Hv</p> <p>Jč, Ze Vv, Ov F, Př, Pč</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentismus</p> <p>Vysvětlí hospodářské, politické , sociální a kulturní změny v Evropě i u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Charakterizuje prvky barokní kultury.</p> <p>Objasní souvislost mezi událostmi FBR a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě.</p> <p>Porovná jednotlivé fáze národ.obrození a utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.</p> <p>Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>	<p>Modernizace společnosti</p> <p>Barokní kultura a osvětlenství a osvěcenský absolutismus</p> <p>ČNO – období vytváření novodobého českého národa</p> <p>vznik USA</p> <p>VFBR a napoleonské období , jejich vliv na Evropu a svět</p> <p>Národní hnutí velkých a malých národů</p> <p>Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka</p> <p>Revoluce 19.století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů.</p> <p>Politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus,</p> <p>Ústav, politické strany, občanská práva</p> <p>Kulturní rozrůzněnost doby</p> <p>Konflikty mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p> <p>První světová válka a její politické , sociální a kulturní důsledky</p>	<p>OSV, VEGS MKV</p> <p>OSV, VDO, VEGS MKV, EV</p>	<p>Ze, Jč, F, Př Vv, Hv Vko</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Rozpozná klady a zápory demokratických systémů. Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších politických a ekonomických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět. Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.</p> <p>Na příkladech doloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.</p> <p>Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.</p> <p>Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech, jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <p>Vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního světa. Uvede příklady střetávání obou bloků.</p> <p>Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.</p> <p>Posoudí postavení rozvojových zemí.</p> <p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.</p>	<p>Moderní doba Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik ČSR, jeho hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět 2.světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války.</p> <p>Rozdělený a integrující svět Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků Reprezentovaných supervelmocemi; politické hospodářské, sociální a ideologické soupeření. Vnitř.situace v zemích sov.bloku Vývoj v ČSR od r.1945-do r.1989, vznik ČR. Rozpad koloniálního syst., mimoevrop .svět. Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava</p>	<p>OSV,VDO, VEGS MKV</p> <p>Obrana vlasti, úloha armády</p> <p>OSV,VDO, VEGS MKV EV</p>	<p>Jč, Ze Ov, F, Hv,Vv</p> <p>Ze, Ov Ch OČMS</p> <p>Ze,Ov, Př, Ch, F, Hv,Vv Tv</p>

Člověk a společnost – výchova k občanství

Výchova k občanství – II. stupeň, 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření přehledu o úkolech důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- rozvoj finanční gramotnosti, rozvoj orientace žáků ve světě financí, odpovědné spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se situaci
- osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

- v 7. ročníku 1 hodina týdně
- v 8. ročníku 1 hodina týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Průřezová témata

- OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě,
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MKV (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- MDV (vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu,
- samostatná práce, testy, dramatizace, projekty, PC,

- video
- beseda
- dotazníky - interwiev

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu,
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpis, dějepis, informační a komunikační technologie, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací

- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situací ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají žáci eticky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencialu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů, překonávání překážek - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění 	<p>Naše vlast pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</p> <p>Život mezi lidmi život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>osobní a neosobní vztahy, vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot</p> <p>sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Člověk a kultura kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce prostředky komunikace</p>	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>MV, OSV, VDO</p> <p>VDO</p> <p>VDO, OSV</p>	<p>Rv</p> <p>D, Čj, Hv, VV</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>a chování lidí</p> <p>- objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání</p> <p>- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <p>- objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>- rozlišuje a porovnává úkoly složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<p>Majetek v našem životě</p> <p>Peníze formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, formy placení;</p> <p>rozpočet domácnosti, úspory</p> <p>Řízení společnosti znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p>	<p>MV MKV EV</p> <p>MV</p> <p>VDO</p> <p>VEGS</p>	<p>M</p> <p>D,Ze</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy mezi lidmi i kvalitu života - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - na příkladech ukáže vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	<p>Vnitřní svět člověka Podobnost a odlišnost lidí Osobní rozvoj vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p>Hospodaření Výroba, obchod, služby Principy tržního hospodářství</p> <p>banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing;</p>	<p>OSV</p> <p>VDO</p>	<p>Rv, Př</p> <p>D, M</p> <p>D</p> <p>M</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>- na příkladu chování kupujících a prodávajících vysvětlí podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p>	<p>principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu</p> <p>Právní základy státu znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>principy demokracie znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev</p>	<p>VEGS</p> <p>VDO</p> <p>VDO</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>globálních a lokálních problémů</p> <p>- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany práv a svobod,</p> <p>-rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Lidská práva</p> <p>základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p>	<p>EV</p>	

Člověk a příroda - fyzika

Fyzika – II. stupeň, 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět

- v 6. ročníku 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávání v předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevnování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, (MDV)

- efektivní využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- k využívání výpočetní techniky, encyklopedií
- Kompetence k řešení problémů
- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací

- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - změří velikost působící síly - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší, zda je látka el.vodič nebo izolant 	<p>Látka a těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné - fyzikální veličiny - délka - hmotnost - objem - hustota - teplota - teplotní roztažnost těles - čas - síla působící na těleso, gravitační síla, gravitační pole <p>Elektrické vlastnosti látek Magnetické vlastnosti látek Elektrický obvod</p>	<p>EV- změny skupenství-počasí-srážky, atd. VEGS – možnost vzniku eroze</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV MV-sleduje předpovědi změn teplot v tisku, rozhlase, v televizi EV- globální oteplování Země</p> <p>EV-využívání energie,zná způsoby šetření energií u tepelných spotřebičů</p> <p>OSV- uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci</p>	<p>Ch-návaznost v 8.roč.-atomy, ionty, prvky, chem.vazba</p> <p>M-převody jednotek, převodní vztahy</p> <p>Z-změny teplot v různých ročních obdobích a různých klimatických oblastech</p> <p>Př-poskytnutí první pomoci</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	<p>Klid a pohyb tělesa, druhy pohybu, zkoumání pohybu různých těles ve svém okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný rychlost a dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost <p>Druhy sil, výslednice sil</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání sil stejného a opačného směru - těžiště tělesa <p>Posuvné účinky síly,</p> <p>Deformační účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla, tlak <p>Tření, třecí síla v praxi</p> <p>Mechanické vlastnosti kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon, hydraulické zařízení - hydrostatický tlak - Archimédův zákon, vztlaková síla - potápění, plavání a vznášení se těles v kapalině <p>Mechanické vlastnosti plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - atmosférický tlak a jeho měření - vztlaková síla na tělesa v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak a podtlak) 	<p>OSV-spolupráce MV-vyhledává zajímavé údaje o rekordních rychlostech v různých sportovních odvětvích a rychlostí zvířat</p> <p>MV-zpracovává a využívá informace přicházející z médií o počasí a jeho vlivu na člověka a jeho činnosti(doprava, zemědělství) MV-sleduje zprávy o počasí v rozhlase,</p>	<p>M-používá grafy a tabulky Př-porovná rychlosti pohybu různých zvířat TV-určí průměrnou rychlost spolužáka</p> <p>TV-setrvačnost při běhu</p> <p>EV-škody na silnicích způsobené přetěžováním</p> <p>Př-vliv tvaru těla živočichů na</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<p>Počasí kolem nás meteorologie, atmosféra Země</p> <p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - přímočaré šíření světla - měsíční fáze, stín, zatmění Slunce a Měsíce - zákon odrazu světla, zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem - lom světla - rozklad světla optickým hranolem - čočky - optické vlastnosti oka - lupa mikroskop, dalekohledy 	<p>v televizi a na internetu EV, VEGS-omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozonovou dírou a skleníkovým efektem</p> <p>EV-využití zrcadel ve slunečních elektrárnách(např. v Kalifornii)</p>	<p>zmenšování odporové síly D- použití ponorek ve válečných konfliktech</p> <p>počasí pro zemědělství Z-porovná stav počasí v daném čase v různých místech na Zemi</p> <p>M-jednoduché souměrné útvary v rovině VV- využití stínů a barev ve výtvarném projevu D-náboženská interpretace zatmění Slunce v historii Př – vady oka</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Práce, výkon, práce na kladce</p> <p>Polohová a pohybová energie, přeměna polohové a pohybové energie</p> <p>Vnitřní energie, teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> - změna vnitřní energie konáním práce, tepelnou výměnou - měrná tepelná kapacita - určení tepla přijatého nebo odevzdaného - využití energie slunečního záření <p>Změny skupenství látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace <p>Elektrický náboj, elektrické pole Elektrický proud, napětí</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický odpor - zdroje el. napětí - zapojení rezistorů za sebou a vedle sebe - elektrická práce, el. energie, výkon el. proudu - elektrický proud v kovových vodičích, v kapalinách, v plynech - ochrana před úrazem el. Proudem 	<p>VDO-empatie a respekt ke spoluobčanům vykonávajícím fyzicky namáhavou práci</p> <p>EV, VEGS-možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie</p> <p>EV-šetření energie vhodnou tepelnou izolací domů, využití energie slunečního záření k vytápění a k zahřívání vody</p> <p>EV-porovná výkony různých domácích el.spotřebičů z údajů na jejich štítcích, volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třída A,B,C) z hlediska ekonomického i ekologického</p>	<p>Př-vysvětlí svalovou námahu, na př při držení těžkého zavazadla, když se práce ve fyzik. Smyslu nekoná D-využití jednoduchých strojů k usnadnění práce dříve a dnes(stavba pyramid, dnešní stavební technika)</p> <p>Př-význam peří nebo srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl</p> <p>M-úprava rovnic M-čte údaje z grafu, sestrojí graf Ch- tavení železné rudy Z-počasí</p> <p>M-čte údaje</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší vodič, izolant, polovodič na základě analýzy jejich vlastností - 	<p>Magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, elektromotor, elektromagnetická indukce</p> <p>Vedení elektrického proudu v polovodičích</p>	OSV-rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při pokusech	z grafu OČMS-dodrží pravidla bezpečného zacházení s el. zařízeními při pokusech i v denním životě Ch-galvanické články elektrolýza akumulátory

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší stejnosměrný proud od střídavého proudu 	<p>Střídavý proud vznik stříd.proudu, rozvodná elektrická síť, transformátor</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Jaderná energie atom, izotopy a nuklidy radioaktivita využití jaderného záření, jaderný reaktor, jaderná energetika ochrana před zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>EV-vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost VDO-uvažuje o problémech v širších souvislostech a učí se kritickému myšlení VEGS-kriticky čte a vnímá mediální sdělení, uvědomuje si vliv médií na postoje lidí k danému problému</p>	<p>Ch- čističové složení látek, periodická soustava prvků Z-jaderné elektrárny na mapě ČR a Evropy D-zneužití řetězové reakce v 2.světové válce OČMS-nebezpečí jaderných havárií a možná ochrana</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>Zvukové jevy šíření zvuku prostředím, rychlost šíření zvuku, výška tónu, ucho jako přijímač zvuku odraz zvuku, ozvěna ochrana před nadměrným hlukem</p>	<p>EV-způsoby ochrany před hlukovým znečištěním Prostředí (protihlukové stěny u dálnic) OSV-respektování práv druhých lidí ,neobtěžovat je nadměrným hlukem(z reproduktorů televizních a rozhlasových přijímačů, hudebních nástrojů, v neděli elektrických sekaček a pil)</p>	<p>Př-lidské ucho, využití ultrazvukových písků pro psy, orientace netopýrů pomocí ultrazvukových signálů HV-využití poznatků o šíření zvuku při zařizování koncertních sál</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní 			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>(kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet</p> <p>-</p>	<p>Země a vesmír sluneční soustava naše Galaxie</p>		<p>Z-Země jako vesmírné těleso D- vývoj kosmologických představ (geocentrismu, heliocentrismu), historie</p> <p>Z-Země jako vesmírné těleso D- vývoj kosmologických představ (geocentrismu, heliocentrismu), historie dobývání vesmíru</p>

Člověk a příroda – chemie

Chemie – II. stupeň, 8. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět

- v 8. ročníku 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu chemie

- směřuje k podchycení a zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých pokusů.
- učí vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce
- učí dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami
- vede žáka k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Učebna chemie a laboratoř je vybavena řádem učebny a laboratorním řádem. Dodržování uvedených pravidel je závazné pro vyučující i každého žáka.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou. Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, horniny a nerosty, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty a rovnice.

Předmětem prolínají průřezová témata, je kladen důraz na zodpovědnost každého jedince za své zdraví / Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana/, na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí /Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech/.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení

- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- učí zpracovávat informace a využívat je k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

- učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodních faktů
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí základům logického vyvozování závěrů a dává možnost volit různé způsoby řešení

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- učí stručně a přehledně sdělovat / ústně i písemně / postup i výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

- učí žáky spolupracovat ve skupině a podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- učí k dodržování pravidel slušného chování
- učí k respektování pravidel pro práci s chemickými látkami
- vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí

Kompetence pracovní

- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek 	<p>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</p> <p>Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek)</p>	EV	F Z
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a ohodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými dosud pracovat nesmí 	<p>Zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky (H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam), zásady bezpečné práce ve školní pracovně (v laboratoři) i v běžném životě</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi 	<p>SMĚSI (různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p>	EV, VEGS	F
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití 	<p>Voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody</p>	EV, VEGS	Z, Př
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	<p>Vzduch - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom a molekula, prvek a 	<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</p> <p>Částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové</p>		F

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>sloučenina ve správných souvislostech</p> <p>- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p> <p>Prvky - názvy, značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo</p> <p>Chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických</p> <p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p>		
<p>- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>	<p>Oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p> <p>Kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</p>		M
<p>- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>		M
<p>- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p>	<p>CHEMIE A SPLEČNOST</p> <p>Chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p> <p>Průmyslová hnojiva</p>	EV, VEGS	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika</p> <p>Detergenty, pesticidy, insekticidy</p> <p>Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti</p> <p>Léčiva</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<p>CHEMICKÉ REAKCE - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p> <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza)</p>	EV	M	
	<p>ORGANICKÉ SLOUČENINY Názvosloví jednoduchých organických sloučenin</p>		F	
	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 		<p>Uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků</p>	F
	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 		<p>Paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>Deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin</p>	Z
	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 		<p>Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</p>	Rv
	CHEMIE A		Př Rv	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>SPOLEČNOST</p> <p>Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace</p> <p>Léčiva a návykové látky</p>	<p>EV, VEGS</p>	<p>Př</p> <p>Př</p>

Člověk a příroda – přírodopis

Přírodopis – II. stupeň, 6. – 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět

- v 6. ročníku 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávání v předmětu přírodopis

- vede k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou navzájem propojeny a ovlivňují se
- poskytuje žákům možnosti pro hlubší porozumění přírodním faktům
- učí aplikovat získané poznatky v praktickém životě
- vede žáka k pochopení souvislostí mezi činností lidí a stavem životního prostředí
- vede k získání dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty a situacemi ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, přírodninami, pracovními listy
- skupinová práce s využitím odborné literatury
- krátkodobé projekty
- přírodovědné vycházky, exkurze

Učebna přírodopisu je vybavena řádem učebny, dodržování jeho pravidel je závazné pro všechny žáky i vyučující.

Předmět **přírodopis** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Chemie – chemické vlastnosti nerostů a hornin, ochrana životního prostředí, fotosyntéza, fyzika – jak slyšíme, jak vidíme, vesmír, zeměpis – rozšíření živočichů a rostlin, CHKO, Národní parky, vesmír, geologické děje.

Předmětem prolínají průřezová témata, je kladen důraz na zodpovědnost každého jedince za své zdraví, evoluci lidského chování, zvířecí a lidské komunikace / Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana /, odpovědné jednání a přístup k životnímu prostředí /Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech/.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie

- dává možnost formulovat závěry na základě pozorování a pokusů / samostatně nebo ve skupinách /

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- klade důraz na aplikaci získaných poznatků v praktickém životě

Kompetence komunikativní

- vede žáky k formulování svých myšlenek písemně i ústně
- při práci ve skupinách učí žáky respektovat názor jiných, umožňuje diskusi

Kompetence sociální a personální

- učí žáky spolupracovat v týmu a podílet se na vytváření příjemné atmosféry
- učí žáky pocitu zodpovědnosti v týmové činnosti

Kompetence občanské

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede k zodpovědnému chování v krizových situacích / přivolat pomoc a poskytnout první pomoc /

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s přírodninami a mikroskopickými preparáty
- vede žáky ke schopnosti využívat poznatky v praktickém životě

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě 	<p>Vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, reakce na podněty; názory na vznik života</p>	<p>EV - vztah člověka a životního prostředí</p>	<p>Z, D</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	<p>Základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, soustavy, jednobuněčné a mnohobuněčné organismy</p>	<p>EV vztah člověka a životního prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<p>Organismy a prostředí - vzájemné vztahy organismů v přírodě (potravní řetězce, populace, společenstva, ekosystémy)</p>	<p>VDO, VEGS - očkování OSV – volba povolání</p>	<p>Rv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - seznámí se s významem živočichů v přírodě i pro člověka 	<p>Viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití</p> <p>Houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a PP při otravě houbami</p> <p>Lišejníky - stavba symbióza, výskyt a význam</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – <u>prvoci a bezobratlí</u> (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy</p>	<p>EV – vztah člověka a životního prostředí</p> <p>VDO – první pomoc</p> <p>EV, VEGS – změny životním podmínkách</p> <p>EV – ochrana živočichů a jejich životního prostředí VDO, VEGS – očkování, první pomoc</p> <p>EV – ochrana živočichů a jejich životního prostředí</p>	<p>Z</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - aplikuje praktické metody poznávání živé přírody 	<p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení, chráněná území <p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozorování lupou a mikroskopem, určování atlasem 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - seznámí se základní vnější a vnitřní stavbou orgánů - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<p>Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (<u>ryby, obojživelníci, plazi, ptáci</u>)</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářský a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p>	<p>EV – ochrana živočichů a jejich životního prostředí VEGS - umělé rozšiřování druhů OSV – volba povolání</p>	<p>Rv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<p>Systém rostlin - porovnávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostliny, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>Význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>Praktické poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, určování klíčem a atlasem, založení herbáře</p>	<p>OSV – volba povolání EV – ochrana rostlin a jejich životního prostředí VEGS - umělé rozšiřování druhů</p>	Rv, Pč
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje praktické metody poznávání živé přírody 			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby; - orientuje se v základech poskytování první pomoci <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje praktické metody poznávání živé přírody 	<p>Nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie <p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozorování mikroskopem, určování atlasem 	<p>OSV – volba povolání VDO, VEGS - očkování</p>	<p>Rv, Tv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - seznámí se s jednotlivými geologickými obdobími - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>Země – vznik a stavba Země</p>		Z	
	<p>Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky</p>	<p>VEGS EV – vliv znečištěného ovzduší</p>		
	<p>Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití, určování vzorků</p>	<p>EV – těžba nerostných surovin</p>		Z
	<p>Půdy - složení, vlastnosti a význam</p>	<p>EV</p>		Pč
	<p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p>			D
	<p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p>	<p>EV</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- aplikuje praktické metody poznávání neživé přírody</p>	<p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p> <p>Praktické poznávání přírody – pozorování lupou určování atlasem a klíčem</p>	<p>VEGS, EV – vliv znečištěného prostředí</p>	

Člověk a příroda – zeměpis

Zeměpis – II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět

- v 6. ročníku 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku 1 hodinu týdně
- v 9. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí

- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- EGS: objevování Evropy, světa
- MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; principy solidarity
- OČMS: chování a jednání při mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování

- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- k vyhledávání a kritickému posuzování informací
- k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země - zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<p>Země jako vesmírné těleso Tvar, velikost, pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma, světový čas, datová hranice, planety sluneční soustavy, postavení Slunce, Měsíc a jeho poloha, povrch, pohyby, fáze, hvězdy, planetky, galaxie</p>	<p>MV – snímky z kosmu VEGS – důsledky pohybů Země pro život lidí na světě OSV – otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti MV – aktuality VEGS – časová pásma</p>	<p>Př – život ve vesmíru M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci</p>
<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<p>Geografický a kartografický jazyk Obecně používané geografické pojmy, plán mapy, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data, tabulky, zdroje dat</p>		<p>M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tematické mapy D – tematické mapy Vv – estetická stránka mapy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní geografickou a kartografickou terminologii 	<p>Geografická kartografie a topografie Glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy, měřítko mapy, obsah map a plánů, praktická cvičení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje složky přírodní sféry - pojmenuje tvary zemského povrchu 	<p>Krajinná sféra Země a její složky Přírodní sféra, její složky, litosféra, atmosféra, pedosféra, hydrosféra, biosféra</p>		<p>Př- vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává působení 	<p>Společenská a</p>		<p>F – teplota, tlak,</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>vnitřních a vnějších vlivů v přírodní sféře</p> <p>- určí na mapě světadíly, oceány dle určených kritérií</p> <p>- porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské a hospodářské poměry světadílů</p> <p>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>hospodářská sféra</p> <p>Geografické pásy, šířková pásma, výškové stupně</p> <p>Regiony světa Geografická poloha světadílů a oceánů</p> <p>Afrika, Austrálie a Oceánie, Antarktida Charakteristika jejich přírodních a socioekonomických poměrů, přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní a jazykové, náboženské a kulturní oblasti, význam Arktidy a Antarktidy, globální problémy, vědecká spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí</p>	<p>EV – podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů, klimatické změny, podmínky života</p> <p>MV – aktuality</p> <p>EV – využívání přírod. zdrojů – vyčerpatelnost, život. podm. pro osídlení</p>	<p>hustota, změny skupenství</p> <p>Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů</p> <p>D – dobývání pólů</p> <p>Ov- lidská práva, vzdělání</p> <p>Rv – životní styl</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, poměry (politické, společenské, náboženské), zvláštnosti a podobnosti světadílů a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Regiony světa</p> <p>Amerika</p> <p>Asie</p> <p>Evropa</p> <p>Přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské a kulturní oblasti světadílů Přírodní, společenské, politické a hospodářské problémy a jejich řešení Regionalizace jednotlivých světadílů</p>	<p>EV – stav životního prostředí, další vývoj VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, diskuze nad problémy VEGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí MV - aktuality</p>	<p>Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi D – nejstarší osídlené oblasti, význam objevných plaveb Ov – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami Rv- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa M – rozbor grafů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry, hospodářský potenciál ČR v Evropě či ve světě - určuje na mapě jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - lokalizuje region dle bydliště - hodnotí jeho hospodářské a kulturní poměry 	<p>Česká republika Zeměpisná poloha, rozloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, demografie, hospodářství, sídla, hospodářské a politické postavení ČR v Evropě</p> <p>Regiony ČR Krajské členění, spolupráce se sousedními státy v euroregionech, mimořádné události</p> <p>Místní region Přírodní a socioekonomická charakteristika, zeměpisná poloha</p>	<p>EV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje VEGS – poloha státu na mapě světa, orientace OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie MV – zdroj informací, aktuality MKV – kultura a tradice</p>	<p>Př – geologická stavba, ochrana přírody, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva , fosilní paliva Čj – nářečí D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace F – typy elektráren Ch – průmysl regionů</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - posuzuje rozložení světové populace a její růst - posuzuje přírodní podmínky související s funkcí lidského sídla - srovnává státy světa a jejich integraci - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní světové změny a politické problémy - Porovnává různé krajiny, rozlišuje funkce krajin, uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek - řeší prostorové rozmístění ekosystémů - uvádí důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - ovládá základy topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování při mimořádných událostech 	<p>Obyvatelstvo světa Počet a rozmístění obyvatelstva, rasy, jazyky, náboženství, národy</p> <p>Globalizační společenské a hospodářské procesy Hlavní a vedlejší oblasti světového hospodářství, urbanizace, struktura hospodářství, územní dělba práce, hospodářská vyspělost států</p> <p>Hospodářská a politická integrace států Světové organizace, hlavní světová ohniska konfliktů</p> <p>Životní prostředí Krajina Typy krajin, přírodní a společenské prostředí</p> <p>Vztah přírody a společnosti Zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické problémy</p> <p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze Orientační body, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdálenosti a výšek objektů, náčrtky krajiny a situační plány</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Živelní pohromy, chování a jednání během pohrom</p>	<p>VEGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost hospodářství na těžbě ner. surovin, vyčerpatelnost ner. surovin, šetření</p> <p>MV – aktuality</p> <p>MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu</p> <p>VDO – orientace v terénu, práce s mapou</p> <p>MV – sběr, třídění, zpracování informací</p> <p>EV – pohyb v přírodě</p>	<p>Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi</p> <p>D – nejstarší osídlené oblasti</p> <p>Ov – lidská práva, pokrok lidstva</p> <p>M – zpracování statistických údajů</p>

Umění a kultura - hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Hudební výchova směřuje ke kultivaci hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie, dovednosti poslechové a hudebně pohybové.

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně

- v 1. ročníku 1 hodina týdně
- v 2. ročníku 1 hodina týdně
- v 3. ročníku 1 hodina týdně
- v 4. ročníku 1 hodina týdně
- v 5. ročníku 1 hodina týdně
- v 6. ročníku 1 hodina týdně
- v 7. ročníku 1 hodina týdně
- v 8. ročníku 1 hodina týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- naučí žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé dětské písně
- naučí správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjí hudební sluch a paměť na melodii i slova
- učí rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjí hudebnost zařazováním poslechu lidových písní i vážné hudby
- vede žáky k zájmu o hudbu
- dbá o rozvoj talentovaných žáků
- probouzí u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- OSV
- VEGS
- MKV

Kompetence k učení

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby

Kompetence občanské

- dodržuje pravidla slušného chování na koncertě a kulturních akcích

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- objasní žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- vede k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede k vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Předmět: Hudební výchova**1.ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	<ul style="list-style-type: none"> - dbát na hospodárné dýchání a držení těla - rozlišení zvuk X tón - zpěv lidových i umělých písní - hlasová a dechová - zvládnutí hudebních rytmů - hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo - rytmizace a melodizace říkadel - použití hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - jednoduché rytmické doprovody k písním - vyjádření rytmu tleskáním, luskáním, pleskáním, dupáním - jednoduché taneční hry, pochod - poznávání a pojmenování běžných hudebních nástrojů - poznat hymnu ČR - poslech různých hudebních žánrů	<p>OSV - psychohygiena</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání a držení těla, na správnou výslovnost - zazpívat několik lidových i umělých písní - hlasová a dechová cvičení - zpěv písní ve 2/4 a 3/4 taktu - zvládnutí hudebního rytmu ve 2/4 a 3/4 taktu - melodizovat říkadla - hudební hry (otázka – odpověď) - rytmizace a melodizace textu - hudební improvizace - reprodukce rytmu - tvorba jednoduchého rytmického doprovodu - hra na rytmické hudební nástroje - pohybově se vyjádřit k poslouchané hudbě - improvizace na hudební téma - tleskání, dupání,... - taktování (2/4takt) - pohybová improvizace - jednoduchý taneček 	<p>OSV - psychohygiena</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišení rychlého a pomalého tempa - melodii stoupavou a klesavou - poznat podle barvy zvuku běžné hudební nástroje a pojmenovat je - poslech různých hudebních žánrů 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> - dbát na správné dýchání v pauze a mezi frázemi - rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv několika lidových i umělých písní(v různých taktech) - hlasová a dechová cvičení - dynamicky odlišný zpěv - zpěv hymny - kánon 	OSV - psychohygiena	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> - zvládnutí rytmického doprovodu s využitím hodnot čtvrt'ových, osminových a půlových - čtvrt'ová, osminová, půlová nota a pomlka 	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> - zvládnutí jednoduchých rytmických doprovodů k písním - hra na nástroje z Orffova instrumentáře - vyjádření pohybem k poslouchané hudbě 		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> - improvizace na hudební téma - zatančení jednoduchého lidového tance - taktování 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
<p>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlení pojmu nota, notová osnova, houslový klíč - rozlišení různého tempa a různé dynamiky - rozlišení podle barvy tónů dechové, strunné, bicí hudební nástroje – rozezná zpěv s hudebním doprovodem a bez - hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod., intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.)	MKV – lidské vztahy	4. – 5.
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce		4. – 5.
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, apod. interpretace hudby – slovní vyjádření	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	4. – 5.
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.	VEGS – Evropa a svět nás zajímá	4. – 5.
			4. – 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Ročník
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	rytmizace, melodizace, hudební improvizace – s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva(, hudební hry (ozvěna, otázka , odpověď), jednodílná písňová forma (a – b), rondo, variace	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita	4. – 5.
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, 	kvality tónů – délka, síla, barva, výška, vztahy mezi tóny – souzvuk, akord, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu		4. – 5.
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	MKV – kulturní diference	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOST pěvecký a mluvní projev rozšiřování hlas. rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a druhy její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>hudební rytmus odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>orientace v notovém záznamu vokální skladby notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti reprodukce tónů a melodií</p> <p>reflexe vokálního projevu vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST hra na hudební nástroje, hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, keyboardů, počítače, nástrojová improvizace</p> <p>záznam hudby noty</p>	<p>OSV – umění jako prostředek komunikace</p> <p>- psychohygiena</p> <p>- rozvoj smyslového vnímání</p> <p>- sebepoznání - sebepojetí - řešení konfliktů</p>	<p>Čj</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- rozpozná některé z tanců v různých stylových obdobích, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybový doprovod znějící hudby taktování, taneční kroky, polka, valčík, mazurka</p> <p>pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby tempové, dynamické, rytmicko- metrické</p> <p>orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby hudebně výrazové prostředky</p> <p>hudební dílo a jeho autor hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi</p> <p>interpretace znějící hudby slovní charakterizování hudebního díla</p>	<p>MV – kulturní diference, etnický původ</p>	<p>Tv</p> <p>D,Z</p> <p>Vv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOST pěvecký a mluvní projev rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, jednohlasý a vícehlasý zpěv</p> <p>hudební rytmus využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>orientace v notovém záznamu vokální skladby notový zápis jako opora při realizaci písně</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu</p> <p>reflexe vokálního projevu vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie)</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST hra na hudební nástroje, hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře</p> <p>záznam hudby noty, notační programy</p> <p>vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	<p>OSV – umění jako prostředek komunikace</p> <p>- psychohygiena</p> <p>- rozvoj smyslového vnímání</p> <p>- sebepoznání</p> <p>- sebepojetí</p> <p>- řešení konfliktů</p> <p>- komunikace</p> <p>- kreativita</p> <p>- kreativita</p> <p>- komunikace</p>	<p>Čj</p> <p>Tv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- rozpozná některé z tanců v různých stylových obdobích, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybový doprovod znějící hudby taktování, vlastní pohybové ztvárnění</p> <p>pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické</p> <p>orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla</p> <p>hudební dílo a jeho autor hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi</p> <p>hudební styly a žánry chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>interpretace znějící hudby slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	<p>VMEGS – Jsme Evropané: poznávání společných Evropských kořenů</p> <p>MV – kulturní diference, etnický původ</p>	<p>Z, D</p> <p>D, Vv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOST pěvecký a mluvný projev rozšiřování hlasového rozsahu, jednohlasy a vícehlasy zpěv, deklamace</p> <p>hudební rytmus využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>orientace v notovém záznamu vokální skladby notový zápis jako opora při realizaci písně</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti reprodukce tónů a melodií, zachycení rytmu a melodie pomocí grafického (notového) záznamu</p> <p>reflexe vokálního projevu vlastní vokální projev a vokální projev ostatních,</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST hra na hudební nástroje, hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, nástrojové reprodukce melodií</p> <p>záznam hudby noty, notační programy</p> <p>vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	<p>OSV – umění jako prostředek komunikace</p> <p>psychohygiena</p> <p>- rozvoj smyslového vnímání</p> <p>- sebepoznání</p> <p>- sebepojetí</p> <p>- řešení konfliktů</p> <p>- komunikace</p> <p>- kreativita</p>	<p>Čj</p> <p>Tv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- rozpozná některé z tanců v různých stylových obdobích, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybový doprovod znějící hudby taktování, vlastní pohybové ztvárnění</p> <p>pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiky hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby tempové, dynamické, rytmicko- metrické, harmonické</p> <p>orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla</p> <p>hudební dílo a jeho autor hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi</p> <p>hudební styly a žánry chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>interpretace znějící hudby slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	<p>- komunikace - kreativita</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané: poznávání společných Evropských kořenů</p> <p>MV – kulturní diference, etnický původ</p>	<p>Z, D</p> <p>D, Vv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOST pěvecký a mluvný projev rozšiřování hlasového rozsahu, jednohlasy a vícehlasy zpěv, deklamace</p> <p>hudební rytmus využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu</p> <p>orientace v notovém záznamu vokální skladby notový zápis jako opora při realizaci písně</p> <p>rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti reprodukce tónů a melodií, zachycení rytmu a melodie pomocí grafického (notového) záznamu</p> <p>reflexe vokálního projevu vlastní vokální projev a vokální projev ostatních,</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST hra na hudební nástroje, hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, nástrojové reprodukce melodií</p> <p>záznam hudby noty, notační programy</p> <p>vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje</p> <p>tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	<p>OSV – umění jako prostředek komunikace</p> <p>psychohygiena</p> <p>- rozvoj smyslového vnímání</p> <p>- sebepoznání</p> <p>- sebepojetí</p> <p>- řešení konfliktů</p> <p>- komunikace</p> <p>- kreativita</p>	<p>Čj</p> <p>Tv</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- rozpozná některé z tanců v různých stylových obdobích, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybový doprovod znějící hudby taktování, vlastní pohybové ztvárnění</p> <p>pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiky hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby tempové, dynamické, rytmicko- metrické, harmonické</p> <p>orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla</p> <p>hudební dílo a jeho autor hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi</p> <p>hudební styly a žánry chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>interpretace znějící hudby slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	<p>- komunikace - kreativita</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané: poznávání společných Evropských kořenů</p> <p>MV – kulturní diference, etnický původ</p>	<p>Z, D</p> <p>D, Vv</p>

Umění a kultura - výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím a prožitkům. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně

- v 1. ročníku 1 hodina týdně
- v 2. ročníku 1 hodina týdně
- v 3. ročníku 1 hodina týdně
- v 4. ročníku 2 hodiny týdně
- v 5. ročníku 2 hodiny týdně
- v 6. ročníku 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku 1 hodina týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- rozvíjí tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytváří základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytváří kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamuje žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učí žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- četbou, vyprávěním příběhem, hudbou podněcuje a rozvíjí výtvarné představy žáků, dává možnost výtvarným projevům v různých technikách
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjí tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- seznamuje žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory, mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou
- podílí se na výzdobě třídy, školy, učít se prezentovat své práce
- příležitostně navštěvuje výstavy dětských výtvarných prací a výstavy výtvarných umělců v regionu

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- OSV
- MKV

Kompetence k učení

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- prakticky i teoreticky se seznámí s různými výtvarnými technikami a prostředky

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných

Kompetence digitální

- vede k ovládnání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede k vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání a pojmenování výtvarných prvků -tvary, barvy - - rozvoj pozorovací schopnosti a paměti, rozvoj vnímání různými smysly - používání praktických poznatků v malbě, kresbě, při modelování a při práci s různými materiály - vyjadřování a realizace výtvarné představy na základě citového prožitku, hledání a vnímání krásy a estetické hodnoty v přírodě a ve světě - rozvoj dovedností při práci s různými výtvarnými potřebami - <u>technika malby vodovými barvami, voskovkami</u> – poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností, míchání barev - vyjadřování se na základě představ a vlastního prožitku - poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí (lidských výtvorů) - <u>kresba měkkým materiálem</u> - <u>techniky plastického vyjádření</u> (modelování z plastelíny apod.) - <u>další výtvarné techniky,</u> 	<p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	<p>M – geometrické tvary</p> <p>ČaJS - ekologie – vztah člověka k prostředí</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
	<p>prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty – chránit je i sám tvořit</p> <p>- prezentuje své výtvarné práce – co chce sdělit ostatním lidem, co vyjadřuje, pocity</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil</p>	<p>- uvědomělé používání různých výtvarných prostředků a materiálů při ztvárnění události, kterou vnímá různými smysly</p> <p>- rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření, vztah postavy a prostředí</p> <p>- učení se prostřednictvím vlastní tvorby</p> <p>- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ a osobních zkušeností uplatňování představivosti a fantazie při řešení úkolů v plošných pracích</p> <p>- vyjadřování vjemů a postojů ke skutečnosti různými metodami a formami práce a porovnávání je se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>- využití fantazie a představivosti, smysl pro originalitu a vlastní výraz, vytváří si kladný vztah k výtvarnému umění</p> <p>- organizace vlastní výtvarné práce</p> <p>- uplatňování představivosti a fantazie při řešení úkolů v plošných pracích</p> <p>- rozlišení, výběr a uplatnění různých typů výtvarných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba</p> <p>- komunikace o významu díla, jeho využití</p> <p>- co chce sdělit ostatním lidem, co vyjadřuje, pocity</p> <p>- nalézá estetické hodnoty ve svém okolí</p>		<p>- návštěvy galerií a výstav</p> <p>- vnímání různorodých podob umění v okolním světě (reklamy, sochařská díla ve městech, TV, kino, PC ...)</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury</p> <p>- rozlišování, porovnávání a třídění prvků vizuálně obrazného vyjádření, jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru – rozvoj pozorovací schopnosti a paměti, rozvoj vnímání různými smysly</p> <p>- spořádání objektů do celků na základě jejich porovnávání (výraznost, velikost...)</p>	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita	M – geometrické tvary
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<p>- rozpoznávání barev základních a podvojných, objevování barevných kontrastů</p> <p>- porovnávat různé druhy linií a jejich výrazové možnosti</p> <p>- aplikace praktických poznatků v malbě, kresbě, při modelování a prostorovém vyjádření, při práci s různými materiály</p> <p>- <u>technika malby</u> vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami – poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností, míchání barev</p> <p>- uplatňování barev podle vlastního záměru</p> <p>- vyjadřování se na základě představ a fantazie</p> <p>- poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí (lidských výtvorů)</p> <p>- <u>kresba</u> měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem</p> <p>- poznávání různých druhů linií</p>	MKV - multikulturalita	PRV - ekologie – vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p>	<p>- <u>techniky plastického vyjádření</u> (např. modelování z plastelíny, keramické hlíny apod.)</p> <p>- <u>další výtvarné techniky</u>, např. koláž, frotáž, otisk</p> <p>- kombinace různých materiálů v ploše i v prostoru</p> <p>- kompozice plochy s použitím libovolných prvků</p> <p>- uspořádání objektů do celků na základě jejich porovnávání (výraznost, velikost apod.)</p> <p>- poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí</p> <p>- výtvarné zpracování přírodního materiálu – pozorování, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury přírodních útvarů</p> <p>- používání různých výtvarných prostředků a materiálů při ztvárnění události, kterou vnímá různými smysly</p> <p>- rozvíjení schopnosti zachytit a vystihnout tvar vnímaný zrakem, hmatem</p> <p>- uvědomění si odlišnosti skutečnosti vnímané různými lidmi</p> <p>- výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti, rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření, vztah postavy a prostředí</p> <p>- uplatňování představivosti a fantazie při řešení úkolů v plošných i prostorových pracích</p>		<p>- návštěvy galerií a výstav</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívání fantazie a představivosti, smyslu pro originalitu a vlastní výraz, vytváření kladného vztahu k výtvarnému umění - organizace vlastní výtvarné práce - uplatňování představivosti a fantazie při řešení úkolů v plošných i prostorových pracích - vytváření osobního postoje k těmto vizuálně obrazným vyjádřením v komunikaci v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje - formovat výtvarné myšlení – žák se učí rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům - získávat schopnost citlivě vnímat svět kolem sebe, prožívat jej, objevovat - komunikace o díle, jeho využití; co chce sdělit ostatním lidem, co vyjadřuje, pocity.... - estetické hodnoty ve světě a jejich ochrana 		<ul style="list-style-type: none"> - vnímání různorodých podob umění v okolním světě (reklamy, sochařská díla ve městech, TV, kino, PC ...)

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Rozvíjení smyslové citlivosti při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše</p> <p>uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě -jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, reklama apod.)výběr, kombinace, variace ve vlastní tvorbě</p> <p>-prostředky při vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>-poučení o teorii barev (barvy teplé, studené, základní, podvojně)</p> <p>-řešení úkolu dekorativního charakteru v ploše</p> <p>-seznámení s výtvarnou funkcí písma</p> <p>-uplatnění výtvarného výrazu linie</p> <p>-rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a jeho zpracování</p>	<p>OSV sebepoznávání a sebepojetí -vzájemné poznávání se ve skupině, pěstování dobrých vztahů kreativita -chápe umění jako prostředek komunikace v osvojování si světa -rozvíjí nápady, pružnost, tvořivost VDO občan, občanská společnost a stát .-vede k aktivnímu postoji v životě</p>	<p>Hv výtvarné zpracování obsahu písně</p> <p>Čj-rozvoj komunikačních schopností, schopnost svobodného vyjádření vlastních postojů -návštěvy galerií, výstav</p> <p>Lv- vyhledávání v knihách, encyklopediích, výtvarného umění a dílčích zdrojích -práce s knihou spisovatelé a ilustrátoři</p> <p>Pč-práce s materiály -papír, látka, dřevo,alobal</p> <p>Př-stavba těla člověka a živočichů</p> <p>VI-ČR-její architektura a zvyky</p>
<p>Uplatňování subjektivity - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností nalézá vhodné prostředky</p>	<p>-poznávání různých způsobů uměleckého vyjádření -druhy výtvarného umění -malířství, sochařství -architektura a užité umění</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (postupy)</p> <p>Ověřování komunikačních účinků:</p> <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>-kultura bydlení</p> <p>-design a estetická úroveň předmětů denní potřeby</p> <p>- lidové umění</p> <p>-výtvarná úprava knih</p> <p>-písmo</p> <p>-krásy přírody a vztah k životnímu prostředí</p> <p>-rozlišování užitkové, materiální, technické a estetické stránky předmětů- pochopení vzájemných vztahů mezi nimi</p> <p>-vědomé vnímání různými smysly a uplatnění podnětů při vlastní tvorbě</p> <p>-typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich vnímání a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p> <p>-utváření osobnostního postoje v komunikaci, důvody vzniku odlišných interpretací</p> <p>-komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování, záměr autora, prezentace</p> <p>-porovnávání způsobu vyjádření svých vlastních zkušeností s vyjádřením svých spolužáků</p>		

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Rozvíjení vnitřní citlivosti: při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p>	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru -postava -portrét -zátiší -vitráž -mozaika -koláž -comics</p> <p>uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, reklama apod.) výběr , kombinace, variace ve vlastní tvorbě -prostředky při vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>-poučení o teorii barev (barvy teplé, studené, základní, podvojně, doplňkové) -řešení úkolu dekorativního charakteru v ploše -seznámení s výtvarnou funkcí písma</p>	<p>OSV sebepoznávání a sebepojetí -vzájemné poznávání se ve skupině, pěstování dobrých vztahů kreativita -chápe umění jako prostředek komunikace v osvojování si světa -rozvíjí nápady, pružnost, tvořivost VDO občan, občanská společnost a stát .-vede k aktivnímu postoji v životě</p>	<p>Hv výtvarné zpracování obsahu písně</p> <p>Čj-rozvoj komunikačních schopností, schopnost svobodného vyjádření vlastních postojů -návštěvy galerií, výstav</p> <p>Čj Vyhledávání v knihách, encyklopediích, výtvarného umění a dílčích zdrojích</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Uplatňování subjektivity</p> <p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (postupy)</p> <p>Ověřování komunikačních</p>	<p>-uplatnění výtvarného výrazu linie -rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a jeho zpracování</p> <p>poznávání různých způsobů uměleckého vyjádření -druhy výtvarného umění -malířství, sochařství -architektura a užité umění -kultura bydlení -design a estetická úroveň předmětů denní potřeby - lidové umění -výtvarná úprava knih -písmo -krásy přírody a vztah k životnímu prostředí</p> <p>-rozlišování užitkové, materiální, technické a estetické stránky předmětů- pochopení vzájemných vztahů mezi nimi -vědomé vnímání různými smysly a uplatnění podnětů při vlastní tvorbě</p> <p>-typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich vnímání a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>účinků:</p> <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>utváření osobnostního postoje v komunikaci, důvody vzniku odlišných interpretací</p> <p>-komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření-vysvětlování, záměr autora, prezentace</p> <p>-porovnávání způsobu vyjádření svých vlastních zkušeností s vyjádřením svých spolužáků</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, různě kombinuje vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. 	<p>Expresivní volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti, vyjádření dějového celku (ilustrace). Linie, světlostní a barevné vztahy (nadsázka).</p>		Literární výchova, samostatná četba
<ul style="list-style-type: none"> - Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. 	<p>Výtvarné vyjádření přírodních objektů, linie, barva, vnitřní členění a stavba přír. objektů, jejich dotváření na základě fantazie, stylizace.</p> <p>Zpřesňování proporcí lidské postavy a hlavy.</p> <p>Linie, světlostní a barevné vztahy, plasticita.</p> <p>Expresivní výtvarný projev (výtvarné vyjádření nálady a pocitů).</p>	OSV, EV	Přírodopis
<ul style="list-style-type: none"> - Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, poznává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. 	<p>Experimentování s různými materiály.</p> <p>Expresivní výtvarný projev (vyjádření nálady a pocitů).</p> <p>Rozvíjení prostorového citění a vidění na základě pozorování přírodních a uměleckých forem.</p>	OSV	Pracovní činnosti
<ul style="list-style-type: none"> - Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při 	<p>Malířství, sochařství, architektura – druhy výtvarného umění.</p>	VEGS	Dějepis

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Vztah umění a skutečnosti.		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků, vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů a poznatků a představ, kombinuje různě vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<p>fyzické a psychické stavy, dojmy, prožitky vyjádřené výtvarnými prostředky (barvy, linie, kompozice) využití náhody při výtvarné práci, expresivní funkce barvy volná malba pohyb těla a jeho umístění v prostoru</p>	OSV	Rv
<ul style="list-style-type: none"> - užívá obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<p>využití poznávání přírodních a umělých forem k rozvíjení představivosti, volný výtvarný přepis, dotvoření dle vlastní fantazie, asociace, vnímání zrakem a ostatními smysly; vnímání podnětů z okolí, uvažování nad nimi, srovnávání s vlastním vyjádřením, linie, tvar, objem, světlo, barva, prostor, manipulace s objekty, jejich umístění v prostoru</p>	OSV, EV	Př
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>druhy výtvarného umění, architektura, obytné prostředí (barvy v bytě, tvary) uspořádání prostoru</p>	VEGS, EV	Dě
<ul style="list-style-type: none"> - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů 	<p>krajinné motivy, proměna krajiny, vlastní zážitky, komiks</p>	OSV	Př

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - v proměnách a vztazích - porovnávání na konkrétních příkladech, - různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje svoje postoje k nim - ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nachází vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>přístupy k obrazným vyjádřením</p> <p>komunikační účinky, obhajování výsledků tvorby, prezentace, záměr autora,</p> <p>stylizace, užitá grafika, značka a kompozice z geometrických tvarů, dekorativní tvorba, kompozice (statická, dynamická), uspořádání prvků v ploše, podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura</p>	<p>OSV</p> <p>MV</p>	<p>OV</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností - zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>výtvarné vyjádření přírodních tvarů ve studijních a fantaziích vytvořených dílech využití poznávání přírodních a uměleckých forem k rozvíjení představivosti asociace a nadsázka modelace, zaznamenávání časového průběhu, prostoru vnímání zrakem i ostatními smysly</p>	OSV, EV	Př
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>volná malba a grafika záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění reflexe ostatních uměleckých druhů</p>	VEGS	Dě
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<p>emocionální funkce barvy, barevná a tvarová nadsázka, stylizace</p>	OSV	OV, RV
<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání na konkrétních příkladech, - různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje svoje postoje k nim 	<p>přístupy k obrazným vyjádřením vnímání, motivace, reflexe a uplatnění ve vlastních tvůrčích činnostech</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně 	<p>vyjádření jednoty funkce a materiálu, design, práce s různými materiály, písmo a estetická funkce písma</p>	MV	Pč

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nachází vhodnou formu pro jejich prezentaci	komiks, reklama, komunikační grafika		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků 	<p>kompozice, stylizace zjednodušení, linie, estetická a sdělovací funkce písma (graffiti)</p> <p>linie, tvar, objem, světlostní a barevná kvalita, textura, uspořádání prvků v ploše, objem, prostor, časový průběh</p>	OSV	
<ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<p>využití poznávání uměleckých a přírodních forem k rozvíjení představivosti, vyjádření dějových a prostorových vztahů; výraz</p>	EV, OSV	Př
<ul style="list-style-type: none"> - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<p>vlastní tvorba, inspirace výtvarným uměním 20. století a současným výtvarným uměním, akční tvar malby a kresby, záměry tvorby, proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, kulturní a sociální souvislosti, fotografie, film, elektronická média, TV</p>	VEGS	Dě, M, Inf Ind.četba, Ilustrace
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<p>emocionální, působení barvy, zobrazení psychických stavů, nálad, nadsázka a asociace</p>	OSV	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku 	<p>typy vizuálně obrazných vyjádření; experimentální činnosti s různými materiály</p> <p>objekt</p>		Pč

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>z osobních zkušeností a prožitků</p> <p>– ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>užitá grafika, komunikační grafika, stylizace, sdělovací funkce, reklama, tiskoviny, kombinace a variace ve vlastní tvorbě, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby, respektování záměru autora, prezentace, mediální prezentace</p>	<p>MV</p>	<p>Ov</p>

Výchova ke zdraví – rodinná výchova

Rodinná výchova II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět rodinná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

- v 7.ročníku 1 hodina týdně
- v 8. ročníku 1 hodina týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- seznamování s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích
- osvojování dovedností a způsobů chování a rozhodování, které vedou k zachování či posílení zdraví
- formování odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných
- osvojování zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve svém životě
- osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech
- rozšiřování a prohlubování poznatků o sobě, i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová témata

- VDO - zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV - obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací
- MV - zodpovědnost a spoluzodpovědnost za vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- EGS - humanismus, morálka
- MKV - chápání, tolerance zájmů, názorů a schopností druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k využívání je v procesu učení
- vede k vytváření si komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům a řešením sami žáci

Kompetence k řešení problémů

- vede ke vnímání a řešení nejrůznějších problémových situací
- vede k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- učitel klade otevřené otázky a podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

- vede ke komunikaci na odpovídající úrovni
- vede k osvojení si kultivovaného ústního projevu
- vede k účinnému zapojování se do diskuze
- učitel vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu a respektování názorů jiných
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- vede ke spolupráci ve skupině
- učí žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- vede k respektování názorů ostatních
- vede k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- vede k rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- učitel umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- učitel vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích / přivolat první pomoc/
- pomoc, poskytnout první pomoc/

Kompetence pracovní

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vede žáky k využívání ICT pro hledání informací
- vede žáky k využívání získaných znalostí v praxi
- učitel umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- učitel vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací

- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situací ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají žáci eticky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - dává do souvislostí 	<p>Mezi lidmi vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, kamarádství, přátelství, láska, rodina, škola, obec, spolek</p> <p>komunikace s vrstevníky, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p> <p>Zdraví celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p> <p>tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p> <p>vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota</p> <p>Osobní bezpečí bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná</p>	<p>VDO, OSV</p> <p>VDO, EV</p> <p>OSV, MKV</p> <p>EV</p> <p>OSV, MKV</p>	<p>Ov</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>– projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí;</p> <p>– uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí</p> <p>– uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni;</p> <p>– respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>Prevence před návykovým chováním stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti</p> <p>násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření...)</p> <p>Sexuální výchova</p> <p>dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Rodina vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p>Zdraví ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p> <p>Zdravá výživa vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p> <p>Osobní bezpečí sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p>seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich</p>	<p>VDO</p> <p>EV</p> <p>VDO, MKV</p> <p>EV</p> <p>OSV, MKV</p> <p>EV</p>	<p>Př</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p>Prevence zneužívání návykových látek násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu</p> <p>Lidská sexualita sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita</p>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační 	<p>Rodina partnerské vztahy, manželství, rodičovství mezilidské vztahy a komunikace, respektování sama sebe i druhých morální rozvoj, základy péče o dítě</p> <p>Zdraví ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p> <p>stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti</p> <p>psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p>Zdravá výživa manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy</p>	<p>VDO</p> <p>EV</p> <p>VDO, OSV</p> <p>VDO, OSV</p> <p>EV</p> <p>MKV</p> <p>VEGS</p>	<p>Pě</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>obranu proti manipulaci a agresi</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým – vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Prevence zneužívání návykových látek rizikové chování, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>Osobní bezpečí manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>Lidská sexualita problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity, formy sexuálního zneužívání dětí, nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem</p>		

Výchova ke zdraví – tělesná výchova

Tělesná výchova – I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu ...). Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je HRA a dodržování herních pravidel. Neustále opakujeme a věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce TV, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům. Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti.

V hodinách TV se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Vyučovací předmět tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně

- v 1. ročníku 2 hodiny týdně
- v 2. ročníku 2 hodiny týdně
- v 3. ročníku 2 hodiny týdně
- v 4. ročníku 2 hodiny týdně
- v 5. ročníku 2 hodiny týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat

- OSV
- EV
- MV

Kompetence k učení

- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chování

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- reagují na základní povely a pokyny

Kompetence sociální a personální

- vede k jednání v duchu fair play
- dodržují pravidla, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanské

- žáci se učí být ohleduplní a taktní
- vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech
- žáci se učí užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb

Předmět: Tělesná výchova**Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p>	<p>význam pohybu pro zdraví, režim dne, přestávky, protahovací a napínací cvičení, kompenzační a uvolňovací cvičení, dechová cvičení</p> <p>gymnastika – základy akrobacie - průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vzad, přeskok – skok prostý s odrazem, kladinka - chůze s dopomocí, atletika – vytrvalostní běh 5 minut, rychlý běh 20 – 50 m, skok daleký - spojení rozběhu a odrazu, hod míčkem z lehu, kleku, stoje</p> <p>základní pojmy – pravidla her, názvy náčiní držení míče, přihrávky, chytání taktika hry plavání – dýchání do vody, skok do vody</p> <p>základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách, vhodné oblečení a obuv</p> <p>nástupové tvary, pořadová cvičení, hromadné přesuny, smluvené povely, signály</p> <p>zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení,</p>	<p>OSV sebezpoznávání a sebepojetí - poznává fyzické možnosti svého těla seberegulace a sebeorganizace - cvičí sebekontrolu a sebeovládání mezilidské vztahy - učí se spolupracovat v rámci kolektivních sportů - pečuje o dobré vztahy komunikace - komunikuje v různých situacích – omluva, řešení konfliktů řešení problémů a rozhodovací dovednosti - učí se dovednosti řešení problému ve vypjaté herní situaci MKV kulturní diference - poznává jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti lidské vztahy - podílí se na spolupráci ve hře princip sociálního smíru a solidarity - aktivně se podílí na odstranění diskriminace a</p>	<p>Prv - Naše tělo - pohyb - základ zdravého vývoje, zařazení do režimu dne - správné stravování, příjem tekutin - péče o hygienu těla - bezpečné chování při sportu</p> <p>Hv - spojení pohybu s hodbou</p> <p>Prv - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Čj - pohádky</p> <p>Vv – náměty se sportovní tematikou, obrazy, plakáty</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	<p>vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p> <p>základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení</p>	<p>předsudků vůči etnickým skupinám</p> <p>EV</p> <p>vztah člověka a prostředí</p> <p>- poznává rozmanitost vlivů prostředí na zdraví</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>význam pohybu pro zdraví, protahovací a napínací cvičení, kompenzační a uvolňovací cvičení, dechová cvičení</p> <p>gymnastika – gymnastické držení těla základní cvičební polohy, akrobacie - kotoul vpřed s výskokem, kotoul vzad, přeskok – skok prostý s odrazem a výskok do vzporu dřepmo na sníženou bednu, kladinka - chůze s dopomocí, atletika – vytrvalostní běh 7 minut, rychlý běh 20 – 50 m, nízký start, starty z různých poloh, skok daleký - spojení rozběhu a odrazu, hod míčkem z lehu, kleku, stoje, z chůze, z chůze s poskokem</p> <p>základní pojmy – pravidla her, názvy náčiní držení míče, přihrávky, chytání, taktika hry, základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách</p> <p>znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech, základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály</p> <p>zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV,</p>	<p>OSV sebezpoznavání a sebepojetí - poznává fyzické možnosti svého těla seberegulace a sebeorganizace - cvičí sebekontrolu a sebeovládání mezilidské vztahy - učí se spolupracovat v rámci kolektivních sportů - pečuje o dobré vztahy komunikace - komunikuje v různých situacích – omluva, řešení konfliktů řešení problémů a rozhodovací dovednosti - učí se dovednosti řešení problému ve vypjaté herní situaci MKV kulturní diference - poznává jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti lidské vztahy - podílí se na spolupráci ve hře princip sociálního smíru a solidarity - aktivně se podílí na odstranění diskriminace a</p>	<p>Prv - Naše tělo - pohyb - základ zdravého vývoje, zařazení do režimu dne - správné stravování, příjem tekutin - péče o hygienu těla - bezpečné chování při sportu</p> <p>Hv - spojení pohybu s hudbou</p> <p>Prv - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Čj - pohádky</p> <p>Vv – náměty se sportovní tematikou, fotografie, obrazy, plakáty</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p> <p>zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p> <p>adapтуje se na vodní prostředí, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p> <p>základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení</p> <p>plavání – dýchání do vody, skok do vody, jeden plavecký styl, základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách</p>	<p>předsudků vůči etnickým skupinám EV</p> <p>vztah člověka a prostředí</p> <p>- poznává rozmanitost vlivů prostředí na zdraví</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost</p> <p>činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy gymnastika – základy akrobacie - průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vzad, přeskok nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu, kladinka - chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze, cvičení na žebřinách, atletika – vytrvalostní běh 10 minut, rychlý běh 20 – 50 m, skok daleký - spojení rozběhu a odrazu, hod míčkem z místa a z rozběhu</p>	<p>OSV</p> <p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <p>- poznává fyzické možnosti svého těla</p> <p>seberegulace a sebeorganizace</p> <p>- cvičí sebekontrolu a sebeovládání</p> <p>mezilidské vztahy</p> <p>- učí se spolupracovat v rámci kolektivních sportů</p> <p>- pečuje o dobré vztahy komunikace</p> <p>- komunikuje v různých situacích – omluva, řešení konfliktů</p> <p>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>- učí se dovednosti řešení problému ve vypjaté herní situaci</p> <p>MKV</p> <p>kulturní diference</p> <p>- poznává jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>lidské vztahy</p> <p>- podílí se na spolupráci ve hře</p> <p>princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>- aktivně se podílí na odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p>	<p>Prv - Naše tělo</p> <p>- pohyb - základ zdravého vývoje, zařazení do režimu dne</p> <p>- správné stravování, příjem tekutin</p> <p>- péče o hygienu těla</p> <p>- bezpečné chování při sportu</p> <p>M</p> <p>- měření, jednotky délky, času, hmotnosti</p> <p>Hv - spojení pohybu s hudbou</p> <p>Prv - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Čj</p> <p>- sledování sportovních událostí</p> <p>Čj - pohádky</p>
<p>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek</p> <p>sportovní hry (kopaná, vybíjená), rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy sportovních her</p>	<p>základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách</p>	<p>Prv - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>
<p>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<p>znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech, základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály</p>	<p>lidské vztahy</p> <p>- podílí se na spolupráci ve hře</p> <p>princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>- aktivně se podílí na odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p>	<p>Čj</p> <p>- sledování sportovních událostí</p>
<p>uplatňuje správné způsoby držení těla v různých</p>	<p>zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní</p>	<p>lidské vztahy</p> <p>- podílí se na spolupráci ve hře</p> <p>princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>- aktivně se podílí na odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p>	<p>Čj - pohádky</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy</p> <p>zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p> <p>adaptuje se na vodní prostředí, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</p> <p>základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení</p> <p>plavání – splývání, dýchání do vody, plavecké styly, skok do vody</p> <p>základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách</p>	<p>EV vztah člověka a prostředí - poznává rozmanitost vlivů prostředí na zdraví</p>	<p>Vv – náměty se sportovní tematikou, fotografie se sportovní tematikou, sochy, obrazy, plakáty</p>

Předmět: Tělesná výchova**Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesah
<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	<p>význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)</p> <p>příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)</p> <p>organizace při TV (základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí), pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, soutěží)</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesah
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním 	<p>hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)</p> <p>zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)</p> <p>komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)</p> <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p> <p>správné držení těla</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesah
<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - uplatňuje pravidla 	<p>význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)</p> <p>příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)</p> <p>organizace při TV (základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí), pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, soutěží)</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesah
<p>hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace - zařazuje pravidelně do svého pohybového 	<p>hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)</p> <p>zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)</p> <p>komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)</p> <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice</p> <p>MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesah
<p>režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p> <p>– zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle podle pokynů učitele</p> <p>– upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>správné držení těla zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení</p> <p>zdravotní TV kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení</p>		

Tělesná výchova – II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

- v 6. ročníku 3 hodiny týdně
- v 7. ročníku 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování
- dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu
- OČMS – přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k ovládní běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojované názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 1000 m Skok daleký, skok vysoký Hod kriketovým míčkem</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu 	<p>Organizace prostoru a pohybových činností Sportovní hry fotbal, florbal, basketbal, házená</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<p>s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího <p>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p>	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	MKV – lidské vztahy	Posilovna, malá a velká tělocvična Okolní krajina

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojené názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 1000 m Skok daleký, skok vysoký Hod kriketovým míčkem</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
	<p>Organizace prostoru a pohybových činností Sportovní hry fotbal, florbal, basketbal,</p>		Malá a velká tělocvična,

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího 	<p>házená</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p>		<p>hřiště</p> <p>Malá a velká tělocvična</p>
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení</p>		<p>Posilovna, malá a velká tělocvična</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<p>Lyžařský výcvik</p>		<p>Okolní krajina</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p>	<p>Okolní krajina</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojované názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 600 m Skok daleký, skok vysoký Hod kriketovým míčkem</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
	<p>Organizace prostoru a pohybových činností Sportovní hry vybíjená, florbal, basketbal,</p>		Malá a velká tělocvična,

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody 	<p>házená</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	 <p>MKV – lidské vztahy</p>	<p>hřiště</p> <p>Malá a velká tělocvična</p> <p>Posilovna, malá a velká tělocvična</p> <p>Okolní krajina</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojované názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 600 m Skok daleký, skok vysoký Hod kriketovým míčkem</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
	<p>Organizace prostoru a pohybových činností Sportovní hry</p>		Malá a velká

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>vybíjená, florbal, basketbal, házená</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p>		<p>tělocvična, hřiště</p> <p>Malá a velká tělocvična</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení</p> <p>Lyžařský výcvik</p>		<p>Posilovna, malá a velká tělocvična</p> <p>Okolní krajina</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p>	<p>Okolní krajina</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojované názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 1500 m Skok daleký, skok vysoký Vrh koulí</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
	<p>Organizace prostoru a pohybových činností</p>		Malá a

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Sportovní hry fotbal, florbal, basketbal, házená, volejbal</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p>		<p>velká tělocvična, hřiště</p> <p>Malá a velká tělocvična</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení Úpoly</p> <p>Lyžařský výcvik</p>		<p>Posilovna, malá a velká tělocvična</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody, zná základy přežití v přírodě 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p>	<p>Okolní krajina</p> <p>Okolní krajina</p>

Předmět: Tělesná výchova - chlapci

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojované názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 1500 m Skok daleký, skok vysoký Vrh koulí</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
	<p>Organizace prostoru a pohybových činností</p>		Malá a

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<p>družstva a dodržuje ji</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího <p>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p>	<p>Sportovní hry fotbal, florbal, basketbal, házená, volejbal</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení Úpoly</p> <p>Historie a současnost sportu</p>		<p>velká tělocvična, hřiště</p> <p>Malá a velká tělocvična</p> <p>Posilovna, malá a velká tělocvična</p>
<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody, zná základy přežití v přírodě</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p>	<p>Okolní krajina</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojované názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 800 m Skok daleký, skok vysoký Vrh koulí</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními 	<p>Organizace prostoru a pohybových činností Sportovní hry florbal, basketbal, házená, volejbal</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<p>předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího 	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení</p>		Posilovna, malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<p>Lyžařský výcvik</p>		Okolní krajina
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody, zná základy přežití v přírodě 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	MKV – lidské vztahy	Okolní krajina

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - samostatně se připraví před pohybovou činností - užívá osvojované názvosloví - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Komunikace v TV</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace 	<p>Atletika Atletická abeceda Sprint na 60 m Běh vytrvalostní na 800 m Skok daleký, skok vysoký Vrh koulí</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně, zásady fair - play</p>	Školní hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Měření výkonů</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště
<ul style="list-style-type: none"> - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<p>Gymnastika Akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními 	<p>Organizace prostoru a pohybových činností Sportovní hry florbal, basketbal, házená, volejbal</p>		Malá a velká tělocvična, hřiště

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Prostory
<p>předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Pohybové hry Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Posilování, kondiční a kompenzační cvičení</p>		Posilovna, malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví 	<p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou</p>		Malá a velká tělocvična
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování, táboření, orientuje se v terénu přírody, zná základy přežití v přírodě 	<p>Historie a současnost sportu</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p>	MKV – lidské vztahy	Okolní krajina

Člověk a svět práce - pracovní činnosti

Pracovní činnosti, I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Praktické činnosti jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Vyučovací předmět pracovní činnosti je vyučován ve všech ročnících 1. stupně v 1. až 5. ročníku 1 hodina týdně

Cíle vyučovacího předmětu

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat – OSV

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci
- praktické osvojování práce podle návodu
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učí se popsat postup práce
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání

Kompetence občanské

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vést je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhat
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
- vede žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem - materiály: přírodniny, modelovací hmota, textil, papír, karton... - praktické činnosti: skládání, stříhání, vytrhávání, lepení, navlékání, válení, hnětení, ohýbání, práce se šablonou...	OSV kreativita - rozvíjí pružnost nápadů, originalit, schopnost dovést své nápady do reality komunikace - učí se komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému kooperace a kompetice - učí se dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě (kompromis)	Prv - ovoce a zelenina, zvířátka Čj - pohádkové postavy - lidové zvyky, obyčeje Prv - zaměstnání (práce se stavebníci), stavba domu Prv - význam rostlin v bytě (prohloubení estetického cítění) - životní proces růstu rostlin - změny v přírodě během ročních období - práce v sadě Prv - Vánoce - u slavnostního stolu Vv - návrh prostírání
pracuje podle slovního návodu a předlohy	Konstrukční činnosti - základní činnosti se stavebníci - plošné a prostorové kompozice	EV vztah člověka a životního prostředí - poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebníci	Pěstitelské práce - pěstování a ošetřování pokojových rostlin - pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích		
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování		
pečuje o nenáročné rostliny			
připraví tabuli pro jednoduché stolování			
chová se vhodně při stolování			

Předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem - materiály: přírodniny, modelovací hmota, textil, papír, karton, drát... - praktické činnosti: skládání, stříhání, vytrhávání, lepení, navlékání, válení, hnětení, ohýbání, základy šití, práce se šablonou...	OSV kreativita - rozvíjí pružnost nápadů, originalit, schopnost dovést své nápady do reality komunikace - učí se komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému	Prv - příroda kolem nás Čj - lidové zvyky a obyčeje - práce s pohádkou (postavy)
pracuje podle slovního návodu a předlohy		kooperace a kompetice - učí se dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě (kompromis)	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti - základní činnosti se stavebnicemi - vytváření plošných a prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu	EV vztah člověka a životního prostředí - poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí	M - modelování těles
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce - pěstování a ošetřování - pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pozorování - zaznamenávání výsledků		Prv - hospodářské rostliny, pokojové rostliny
pečuje o nenáročné rostliny			Prv - správná výživa
připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava pokrmů - úprava slavnostní tabule - pravidla správného stolování - příprava ovoce a zeleniny		Vv - zdobné prvky při úpravě stolu - květiny ve váze
chová se vhodně při stolování			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem (textil, papír, dřevo...) - obalování knih - přišívání knoflíků - skládání a vystřihování	OSV kreativita - rozvíjí pružnost nápadů, originalit, schopnost dovést své nápady do reality	Prv - živá příroda Vv - barvy Čj - lidové zvyky, obyčeje
pracuje podle slovního návodu a předlohy	Konstrukční činnosti - skládání papírových stavebnic - práce a sestavení modelů podle jednoduchého návodu	komunikace - učí se komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému	M - prostorové a rovinné obrazce
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- výroba plošných i prostorových modelů podle vlastní představy	kooperace a kompetice - učí se dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě (kompromis)	Vv- estetická výchova, kombinace barev
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce - jednoduchá vazba, úprava květin do vazby - pěstování plodin	EV vztah člověka a životního prostředí - poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí	Prv - život v přírodě
pečuje o nenáročné rostliny	- ošetřování pokojových rostlin		Prv - člověk a zdraví, lidové zvyky, obyčeje, regionální zvyky, obyčeje
připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava pokrmů - u nás doma (příprava jednoduché svačiny)		
chová se vhodně	- základní vybavení kuchyně		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi		
pracuje podle slovního návodu a předlohy	jednoduché pracovní postupy organizace práce	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	sestavování modelů montáž a demontáž		
provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	práce s tabulkou	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
pečuje o nenáročné rostliny	péče o nenáročné rostliny		
připraví tabuli pro jednoduché stolování	příprava jednoduché tabule		
chová se vhodně při stolování	pravidla stolování vhodné a nevhodné chování při jídle		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Práce s drobným materiálem vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Konstrukční činnosti provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p>	<p>-pracuje s daným materiálem, poznává vlastnosti materiálu (papír, karton, látky, přírodniny, modelovací hmota) -funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů -jednoduché pracovní postupy . vytváření návyků, organizace a plánování práce -osvojení si základů bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úraze -zvládne různé druhy stehů -výrobky související s lidovými tradicemi (Mikuláš, Vánoce, Velikonoce)</p> <p>-druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů</p> <p>-bezpečnost a uspořádání práce</p> <p>, -práce se stavebnicí</p> <p>-seznámení a práce s návodem, různými předlohami -využití návodu při</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita .- uplatňuje a rozvíjí pružnost nápadů, originalita, schopnost dovést nápad do reality kommunikace -zdokonaluje se v komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému kooperace a kompetence -rozvíjí se v dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě (kompromis) EVM vztah člověka a životního prostředí -poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí -při práci bere ohled na co nejmenší zátěž životního prostředí</p>	<p>Vv zkušenost získanou při práci s různým materiálem využívá v různých netradičních technikách</p> <p>Př- při tvorbě herbáře listů a rostlin</p>

	<p>postupech práce -sestavování modelů -využití vhodných pomůcek dle druhu výrobku .správně ovládá používané nástroje</p>		
<p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>-pracovní hygiena, předcházení pracovním úrazům, první pomoc při zranění</p>		
<p>Pěstitelské činnosti provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p>	<p>-práce s rostlinami – pokusy, pozorování péče o rostliny pěstitelské činnosti základní podmínky pro pěstování rostlin</p>		
<p>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p>	<p>-pěstování rostlin ve třídě -rozezná rozdíl mezi setím a sázením</p>		
<p>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>-využití nářadí při práci s rostlinami</p>		
<p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>-pracovní hygiena, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu, alergie</p>		
<p>Příprava pokrmů orientuje se v základním vybavení kuchyně</p>	<p>-vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní</p>		
<p>připraví samostatně jednoduchý pokrm</p>	<p>-příprava jednoduchých pokrmů dle možností</p>		

dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> -základy společenského chování, pravidla stolování, -jednoduchá úprava stolu -sestavení jídelníčku 		
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> -pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu -ošetření drobných poranění 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<p>Práce s drobným materiálem -vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Konstrukční činnosti provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p>	<p>-práce s daným materiálem, vlastnosti materiálu (papír, karton, látky, přírodniny, modelovací hmota) -funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů -jednoduché pracovní postupy . organizace práce -aplikuje návyky, plánuje a organizuje si práci -dodržuje bezpečnost a hygienu oři práci -zvládne různé druhy stehů</p> <p>-výrobky související s lidovými tradicemi (Mikuláš, Vánoce, Velikonoce)</p> <p>-volí druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů -jednoduché pracovní postupy -organizace práce</p> <p>-bezpečnost a uspořádání práce</p> <p>-práce se stavebnicí, použití logiky konstrukční činnosti</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – kreativita .- uplatňuje a rozvíjí pružnost nápadů, originalita, schopnost dovést nápad do reality komunikace -zdokonaluje se v komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému kooperace a kompetence -rozvíjí se v dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě (kompromis) EVM vztah člověka a životního prostředí -poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí -při práci bere ohled na co nejmenší zátěž životního prostředí</p>	<p>Vv zkušenost získanou při práci s různým materiálem využívá v různých netradičních technikách</p> <p>Př- při tvorbě herbáře listů</p>

<p>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p>	<p>-využití návodu při postupech práce -sestavování modelů -pracuje dle návodu a volí vhodnou předlohu vzhledem k materiálu -správně ovládá použité nástroje</p>		
<p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>pracovní hygiena, první pomoc při zranění</p>		
<p>Pěstitelské práce provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p>	<p>-práce s rostlinami – pokusy, pozorování péče o rostliny pěstitelské činnosti základní podmínky pro pěstování rostlin výživa rostlin,osivo</p>		
<p>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p>	<p>-pěstování rostlin ve třídě péče o záhon na školním pozemku</p>		
<p>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>-využití nářadí při práci s rostlinami</p>		
<p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>-pracovní hygiena, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu, alergie</p>		
<p>Příprava pokrmů orientuje se v základním vybavení kuchyně</p>	<p>-vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní</p>		
<p>připraví samostatně jednoduchý pokrm</p>	<p>-příprava jednoduchých pokrmů dle možností, výběr, nákup a skladování</p>		

<p>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni</p>	<p>potravin práce podle slovního návodu</p> <p>-základy společenského chování, pravidla stolování, -jednoduchá úprava stolu -sestavení jídelníčku</p> <p>-pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu -ošetření drobných poranění</p>		
---	---	--	--

Pracovní činnosti, II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět

- v 6. ročníku 1 hodina týdně
- v 7. ročníku 1 hodina týdně
- v 8. ročníku 1 hodina týdně
- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávání v předmětu

- je zaměřeno na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování
- pravidel bezpečnosti při práci, dodržování pravidel společenského chování
- směřuje k získání pozitivního vztahu k práci
- podporuje komunikaci, samostatnost i spolupráci
- směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život
- vede k rozvíjení podnikatelského myšlení, orientování se v různých oborech lidské
- činnosti

V předmětu prolínají průřezová témata

- zásady slušnosti, tolerance a odpovědného chování, řešení problémů samostatně a
- odpovědně, společně komunikovat (VDO)
- orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě
- samému a k druhým lidem (OSV)
- provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí - péče o zeleň ,
- třídění odpadů, zlepšování životního prostředí, šetření materiálu při práci (EV)
- schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk,
- rozhlas, televize, internet (MDV)
- rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- praktické osvojení práce podle návodu
- vedení žáků k plánování činnosti při práci s technickými materiály a při přípravě
- pokrmů
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace
- jednoduchých zařízení
- poznávání výhod pořizování náčrtů při nejrůznějších činnostech
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- aplikace řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností
- při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- předkládání dostatečného množství příkladů, používat osvojené poznatky pro
- uplatnění na trhu práce

- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- využívání různých informačních zdrojů k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině
- uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- vede žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení, při zapojení do života školy a do společnosti
- vede žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situací ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají žáci eticky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úraze - užívá technickou dokumentaci - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a bezpečnost práce - vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí - technické náčrty a výkresy, technické informace - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva, z plastu, z kovu - jednoduché pracovní postupy opracování daných materiálů - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování 	<p>OSV- stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem</p>	<p>Ov- hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání</p> <p>Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy</p> <p>F – technika, nástroje</p> <p>M – geometrie</p> <p>Př – dřeviny, význam lesa</p>
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování - Pěstování vybraných druhů zeleniny, - osivo, sadba, výpěstky 		<p>Př</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - technika a volný čas, tradice a řemesla - jednoduché pracovní operace a postupy s různými materiály 	OSV	
<ul style="list-style-type: none"> - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<p>Pěstitelské práce, chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa rostlin, ochrana rostlin - okrasné rostliny-základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru(hydroponie, bonsaje), jednoduchá vazba - léčivé rostliny, koření-léčivé účinky rostlin na zdraví člověka, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty 	EV	Př

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovocné rostliny: druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuchyně: základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny: výběr, nákup, skladování - sestavování jídelníčku - příprava pokrmů: úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování-jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu <p>Svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - volba profesní orientace, úřad práce, náplň některých učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby 	<p>EV-péče o životní prostředí-třídění odpadků</p>	<p>Př</p> <p>Výchova ke zdraví- vitamíny, minerální látky, cukry, tuky Př</p> <p>Informatika</p>

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>Svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - trh práce: povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace: sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání: náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení - zaměstnání: pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání: druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání <p>Příprava pokrmů</p> <p>-slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	OSV	<p>Informatika OV, Výchova ke zdraví- sebepoznání, Sebehodnocení</p> <p>ČJ-psaní životopisu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 			

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Přesahy
– pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Pěstitelské práce -okrasné rostliny-úprava rostlin, jednoduchá vazba		Př

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků je prováděno systematicky po celý školní rok.

Žáci jsou hodnoceni klasifikací.

Kritéria (pravidla) hodnocení jsou rozpracována v klasifikačním řádu, který je součástí školního řádu školy. Jsou s ním seznamováni žáci i jejich zákonní zástupci, je vyvěšen také na webových stránkách školy.

Klasifikační řád je závaznou normou pro všechny pedagogické pracovníky školy.

1. Výroční zpráva o činnosti školy

Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje:

- a) základní údaje o škole
- b) přehled oborů vzdělávání, které škola vyučuje a jsou zařazeny ve školském rejstříku
- c) přehled pracovníků školy
- d) údaje o zápisu k povinné školní docházce a následném přijetí do školy
- e) údaje o výsledcích vzdělávání podle cílů stanovených ŠVP
- f) údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
- g) údaje o aktivitách a prezentaci školy na veřejnosti
- h) údaje o výsledcích inspekční činnosti provedené ČŠI

Výroční zpráva se zpracovává za období předcházejícího školního roku.

2. Vlastní hodnocení (autoevaluace) školy

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na:

- a) cíle, které škola stanovila v koncepčním záměru rozvoje školy a v ŠVP
- b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle dle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v ŠVP a odpovídajících právních předpisech
- c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků a oblasti, ve kterých je úroveň vzdělání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou:

- a) podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání
- c) podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků rodičů a dalších subjektů podílejících se na vzdělání
- d) výsledky vzdělávání žáků
- e) řízení školy a personální práce, kvalita DVPP
- f) úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

3. Nástroje autoevaluace školy

- a) hospitace vedení školy
- b) hospitace učitelů navzájem
- c) SWOT analýza
- d) testy dosažené úrovně vzdělávání

4. Časové rozvržení evaluačních činností

- a) celoroční plán hospitací
- b) vzájemné hospitace – dle vzájemné domluvy
- c) testy žáků v průběhu školního roku

Příloha – přechodné ustanovení

Škola zvolila postupný náběh výuky dle RVP ZV z roku 2021 (viz tabulka níže).

Škola začne vyučovat podle nového ŠVP s Informatikou a digitální kompetencí od 1. 9. 2022, a to v 1. až 6. ročníku. V dalším školním roce budou navazovat na předchozí výuku 4. - 7. ročník a zahájí se výuka podle nového ŠVP v 8. ročníku. Ve školním roce 2024/2025 již budou všechny ročníky vyučovány dle nového ŠVP.

ročník/ šk.rok	2021/22	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2026/2027
4		zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné	zahájení řádné
5		zahájení bez návaznosti	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6		zahájení bez návaznosti	návaznost na 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5
7			návaznost na 6	návaznost na 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6	návaznost na 4, 5, 6
8			zahájení bez návaznosti	návaznost na 6, 7	návaznost na 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7	návaznost na 4, 5, 6, 7
9				návaznost na 8	návaznost na 6, 7, 8	návaznost na 5, 6, 7, 8	návaznost na 4,5,6,7,8

- Dobíhající výuka podle RVP ZV z roku 2017.
- Výuka kompletně podle nového RVP ZV z roku 2021. Informatika se učí kompletně podle nově zpracovaných osnov, které navazují po ročnících a zahrnují všechny obsahy nové Informatiky.
- Výuka částečně podle RVP ZV z roku 2021, ale starší žáci neabsolvují menší část nové Informatiky v předchozích ročnících. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s informatikou podle nových osnov. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem.
- Přechodná fáze, kdy žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové Informatiky a výuka je zahajována zcela bez návaznosti na předchozí ročníky. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou. **Pro tyto ročníky se vyberou jen některé výstupy relevantní pro hodnocení žáků.**

Obsah

Charakteristika školy	3
Charakteristika pedagogického sboru	3
Vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných	3
Projekty a mezinárodní spolupráce	7
Organizace ozdravných, sportovních a jiných pobytů (školní výlety, exkurze)	7
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
Učební plán pro 1. stupeň.....	10
Učební plán pro 2. stupeň.....	11
Český jazyk a literatura – I. stupeň	13
Český jazyk a literatura – II. stupeň	30
Anglický jazyk – I. stupeň.....	47
Anglický jazyk – II. stupeň	55
Další cizí jazyk – II. stupeň.....	64
Matematika – I. stupeň	78
Matematika – II. stupeň.....	94
Informatika	107
Základy administrativy.....	121
Člověk a jeho svět - prvouka.....	125
Člověk a jeho svět – přírodověda	135
Člověk a společnost – dějepis	148
Člověk a společnost – výchova k občanství.....	155
Člověk a příroda - fyzika.....	164
Člověk a příroda – chemie.....	174
Člověk a příroda – přírodopis.....	181
Člověk a příroda – zeměpis	192
Umění a kultura - hudební výchova	200
Umění a kultura - výtvarná výchova	217
Výchova ke zdraví – rodinná výchova	241
Výchova ke zdraví – tělesná výchova	250
Člověk a svět práce - pracovní činnosti	283
Hodnocení žáků a autoevaluace školy	302

Příloha – přechodné ustanovení	304
--------------------------------------	-----